

ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ
ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ
ಬಗೆ

(ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಪದಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು)

ಡಿ. ಎನ್. ಶಂಕರ ಬಟ್

ಮುನ್ನುಡಿ

ಕನ್ನಡದ ಬರಹಗಾರರು ಮತ್ತು ಅರಿವಿಗರು ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗಲೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು(suffix)ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಕನ್ನಡದವೇ ಆದ ಪದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಯೂ ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡದವೇ ಆದ ಪದಗಳು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿವೆ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಜಾಗವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲುಗಳು ತುಂಬುತ್ತಿವೆ; ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಳೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲುಗಳ ಈ ಹೊರೆಯಿಂದಾಗಿ ಆಡುನುಡಿಯಿಂದ ದೂರ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ, ಮತ್ತು ತನ್ನತನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಾರರಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿರುವ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೋಹವನ್ನು ಆದಶ್ಯ ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅನಿಸಿಕೆ ಇವತ್ತು ಹಲವು ಮಂದಿಯಲ್ಲಿದೆ; ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕನ್ನಡದವೇ ಆದ ಪದಗಳನ್ನು ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನೂ ತಲಪುವ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ತುಡಿತ ಇವತ್ತು ಹಲವು ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ.

ಆದರೆ, ಇದನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಶಯಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಬೇಕಾಗುವ ಕನ್ನಡದವೇ ಆದ ಪದಗಳು ಸಿಗಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡದ ಪದನಿರಕಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದವಾದರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಅಯ್ಯತ್ತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲುಗಳೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರಿಮೆ(science)ಗಳ ಪದನಿರಕಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದವಾದರೆ, ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು, ಎಂದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲುಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ! ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವೂ ಹೊಸ ಪದಗಳು ಬೇಕಾದಾಗ

ಕನ್ನಡದದವೇ ಆದ ಪದ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಬದಲು, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳು!

ಹಾಗಾಗಿ, ಕನ್ನಡದವೇ ಆದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಬರಹಗಳನ್ನು ಬರೆಯ ಬೇಕೆಂದಿರುವವರು ಇವತ್ತು ತಾವೇ ಅಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಇದನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಹೇಗೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಒಲವುಗಳು ಎಂತಹವು ಎಂಬುದು ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇನೇ ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದಿರುವವರಿಗೆ ಅಂತಹ ತಿಳಿವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದೇ ಈ ಕಡತದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಒಲವುಗಳು ಎಂತಹವು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಾಟಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಈ ಒಲವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಬರಹವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಹತ್ತಿರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪದಗಳ ಅಳವಡು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಕಡತ ನೆರವಾಗಲಿ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಹಾರಯ್ಕೆ.

ಈ ಕಡತವನ್ನು ಬರೆಯುವಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ನೆರವನ್ನಿತ್ತ ಗೆಳೆಯರಾದ ಹೆಗ್ಗಡೆ ರಾಜ್, ಬೇಳೂರು ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಸಂದೀಪ್ ಕಂಬಿ, ಬರತ್ ಕುಮಾರ್, ಮತ್ತು ಬಾ.ರಾ ಕಿರಣ್ ಅವರನ್ನು, ಇದನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀಶಕ್ತಿ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರೆಸ್‌ನ ಮೋಹನ ಮೂರ್ತಿ ಅವರನ್ನು, ಇದರ ಮಾರಾಟದ ಹೊರೆ ಹೊತ್ತ ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನದ ರಾಜಾರಾಮ್ ಅವರನ್ನು, ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಬರೆಯುವಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ನೆರವನ್ನಿತ್ತ ಮಡದಿ ಬಾರತಿ ಬಟ್ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮುಂಗರವಳ್ಳಿ

ಡಿ. ಎನ್. ಶಂಕರ ಬಟ್

ಜೂನ್ ೧, ೨೦೧೪

ಒಳಪಿಡಿ

೧ ಮುನ್ನೋಟ	೯
೧.೧ ಕಡತದ ಇಟ್ಟಿಳ	೯
೧.೨ ಕಡತದ ಗುರಿ	೧೧

ತುಂಡು ಒಂದು:

ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಒಲವುಗಳು

೨ ಹೊಸ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗೆ	೧೯
೨.೧ ಕಟ್ಟುಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು	೨೧
೨.೧.೧ ಮಂದಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು	೨೧
೨.೧.೨ ಎಸಕಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು	೨೨
೨.೧.೩ ಎಸಕಗಳ ದೊರೆತವನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು	೨೩
೨.೧.೪ ಎಸಕಗಳ ಅಲ್ಲಗಳೆತವನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು	೨೬
೨.೧.೫ ಪಾಂಗುಗಳ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು	೨೭
೨.೨ ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು	೪೦
೨.೨.೧ ಹೆಸರುಪದಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ಹೆಸರುಪದವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು	೪೦
೨.೨.೨ ಹೆಸರುಪದಕ್ಕೆ ಎಸಕಪದವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು	೪೨
೨.೨.೩ ಹೆಸರುಪದಕ್ಕೆ ಪರಿಚೆಪದವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು	೪೪
೩ ಹೊಸ ಎಸಕಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗೆ	೬೧
೩.೧ ಒಟ್ಟುಗಳ ಬಳಕೆ	೬೧
೩.೨ ಕೂಡುಪದಗಳ ಬಳಕೆ	೬೪
೩.೨.೧ ಕೂಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಪದಗಳ ಬಳಕೆ	೬೫
೩.೨.೨ ಕೂಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚೆಪದಗಳ ಬಳಕೆ	೬೭

೩.೨.೩ ಕೂಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಎಸಕಪದಗಳ ಬಳಕೆ ೬೯

೪ ಹೊಸ ಪರಿಚಿಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗೆ ೭೫

೪.೧ ಹೆಸರುಪರಿಚಿಪಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ೭೬

೪.೨ ಎಸಕಪರಿಚಿಪಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ೭೮

ತುಂಡು ಎರಡು: ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಪದಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು

೫ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಾಟಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನು

ಕಟ್ಟುವುದು ೮೩

೫.೧ ಮುನ್ನೋಟ ೮೩

೫.೨ ಎರಡನೇ ತುಂಡಿನ ಗುರಿ ೮೫

೫.೩ ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿರಬೇಕು ೮೬

೬ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ನುಡಿಯ ಹಿನ್ನೋಟಗಳು ೮೮

೬.೧ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಹೆಸರುಪದಗಳ ಹಿನ್ನೋಟಗಳು ೯೧

೬.೧.೧ ಪರಿಚಿಪದಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಹೆಸರುಪದಗಳು
ಪಳಗಿಕೆ ೯೨

೬.೧.೨ ಎಸಕಪದಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಹೆಸರುಪದಗಳು ೯೮

೧. ಮಂದಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಪದಗಳು ೧೦೧

೨. ಎಸಕ/ದೊರೆತ ಗುರುತಿಸುವ ಪದಗಳು ೧೦೬

೩. ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ಹೆಸರುಪದಗಳು ೧೧೦

ಪಳಗಿಕೆ ೧೧೪

೬.೧.೩ ಹೆಸರುಪದಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಪದಗಳು ೧೧೮

ಪಳಗಿಕೆ ೧೨೫

೬.೨ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಎಸಕಪದಗಳ ಹಿನ್ನೋಟಗಳು ೧೨೭

ಪಳಗಿಕೆ ೧೩೫

೬.೩ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಪರಿಚಿಪದಗಳ ಹಿನ್ನೋಟಗಳು ೧೩೮

೬.೩.೧ ಎಸಕಪರಿಚೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಹೆಸರುಪರಿಚೆಗಳು ಪಳಗಿಕೆ	೧೪೧ ೧೪೭
೬.೩.೨ ಹೆಸರುಪರಿಚೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಹೆಸರುಪರಿಚೆಗಳು ಪಳಗಿಕೆ	೧೫೦ ೧೫೭
೬.೩.೩ ಹೆಸರುಪರಿಚೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಎಸಕಪರಿಚೆಗಳು ಪಳಗಿಕೆ	೧೬೦ ೧೬೩
೭ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ನುಡಿಯ ಮುನ್ನೋಟುಗಳು ೧೬೪	
೭.೧ ಅಳವಿಯ ಮುನ್ನೋಟುಗಳು ಪಳಗಿಕೆ	೧೬೬ ೧೭೩
೭.೨ ಇಂಬಿನ ಮುನ್ನೋಟುಗಳು ಪಳಗಿಕೆ	೧೭೬ ೧೮೧
೭.೩ ಹೊತ್ತಿನ ಮುನ್ನೋಟುಗಳು ಪಳಗಿಕೆ	೧೮೩ ೧೮೭
೭.೪ ಅಲ್ಲಗಳೆತದ ಮುನ್ನೋಟುಗಳು ಪಳಗಿಕೆ	೧೮೯ ೨೦೨
೭.೫ ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಮುನ್ನೋಟುಗಳು	೨೦೬
೮ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ನುಡಿಯ ಜೋಡುಪದಗಳು	೨೦೯
೮.೧ ಹೆಸರುಪದಗಳಾಗಿ ಬರುವ ಜೋಡುಪದಗಳು	೨೧೦
೮.೨ ಎಸಕಪದಗಳಾಗಿ ಬರುವ ಜೋಡುಪದಗಳು	೨೧೨
೮.೩ ಪರಿಚೆಪದಗಳಾಗಿ ಬರುವ ಜೋಡುಪದಗಳು	೨೧೪
೮.೪ ಎರವಲು ಪದಗಳಿರುವ ಜೋಡುಪದಗಳು ಪಳಗಿಕೆ	೨೧೬ ೨೨೦
೯ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ನುಡಿಯ ಹೆಸರುಪದಗಳು	೨೨೨
೯.೧ ಒಟ್ಟುಗಳ ಬಳಕೆ	೨೨೩
೯.೨ ಜೋಡುಪದಗಳ ಬಳಕೆ ಪಳಗಿಕೆ	೨೨೬ ೨೨೮
೧೦ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ನುಡಿಯ ಎಸಕಪದಗಳು	೨೩೦
೧೦.೧ ಒಟ್ಟುಗಳ ಬಳಕೆ	೨೩೦

೧೦.೨ ಕೂಡುಪದಗಳ ಬಳಕೆ	೨೩೨
ಪಳಗಿಕೆ	೨೩೫
೧೧ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ನುಡಿಯ ಪರಿಚಿಪದಗಳು	೨೩೬
೧೧.೧ ಹೆಸರುಪರಿಚಿಗಳು	೨೩೬
೧೧.೨ ಎಸಕಪರಿಚಿಗಳು	೨೩೯
ಪಳಗಿಕೆ	೨೪೦
೧೨ ಮುಕ್ತಾಯ	೨೪೧
ಒಟ್ಟು ಸುಟ್ಟುಗೆ	೨೪೩

ಕೆಲವು ಅರಿವೆಯ ಪದಗಳು

ಅಲ್ಲಗಳೆತ negation

ಅಳವಿ quantity

ಇಂಬು place

ಉಲಿಕಂತೆ syllable

ಎಸಕಪದ verb

ಎಸಕಪಂಚೆ adverb

ಒಟ್ಟು affix

ಕಟ್ಟುಪದ derived word

ಕಡುಮೆಗೊಳಿಸು intensify

ಕೂಡುಪದ verbal compound

ಜೋಡುಪದ compound (nominal)

ತಿರುಳು nucleus

ತುಂಡು part

ದೊರೆತ effect, result

ಪತ್ತುಗೆರೂಪ possessive form

ಪದರೂಪ inflected form

ಪರಿಚಿಪದ modifier

ಪರಿಚಿರೂಪ adjectival form

ಪಾಂಗು role

ಬೇರು root

ಮುಟ್ಟು instrument

ಮುನ್ನೊಟ್ಟು prefix

ಸಾಟಿ equal, similar

ಹಿಂಪಡೆತ back-formation

ಹಿನ್ನೊಟ್ಟು suffix

ಹುರುಳು meaning

ಹೆಸರುಪದ noun

ಹೆಸರುಪರಿಚಿ adjective

ಹೆಸರುರೂಪ nominal form

೧ ಮುನ್ನೋಟ

೧.೧ ಕಡತದ ಇಟ್ಟಳ

ಈ ಕಡತದ ಪಸುಗೆಗಳನ್ನು ಎರಡು ಮುಕ್ಯ ತುಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅಣಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ತುಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಒಲವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ತುಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಒಲವನ್ನು ಬಳಸಿ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಾಟಿಯಾಗುವಂತಹ ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಯವಾಗಿ ಹೆಸರುಪದ (noun), ಎಸಕಪದ (verb), ಮತ್ತು ಪರಿಚಿಪದ (adjective, adverb)ಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಪದಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ, ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಪದಗಳನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಕನ್ನಡದ ಪದನಿರಕೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಸರುಪದ, ಎಸಕಪದ, ಇಲ್ಲವೇ ಪರಿಚಿಪದಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು(affix)ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಈ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಕಟ್ಟುಪದಗಳನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಹೆಸರುಪದಗಳ ಮೊದಲು ಪರಿಚಿಪದಗಳನ್ನು, ಎಸಕಪದಗಳನ್ನು, ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿ ಜೋಡುಪದಗಳೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಹೊಸ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ.

ಹೊಸದಾಗಿ ಎಸಕಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಇಸು ಎಂಬ ಒಂದು ಒಟ್ಟು ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ, ಎಸಕಪದಗಳ ಮೊದಲು ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು, ಪರಿಚಿಪದಗಳನ್ನು, ಇಲ್ಲವೇ ಎಸಕಪದಗಳ ಜೋಡಿಸುವ ರೂಪವನ್ನು ಇರಿಸಿ ಕೂಡುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂತಹ ಬೇರೊಂದು ಬಗೆಯ ಹಮ್ಮಿಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹರವಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಹಮ್ಮಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಎಸಕಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಿಪದಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಬಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹರವಿನದಲ್ಲ. ಶು ಮತ್ತು ಅಲು ಎಂಬ ಎರಡು ಒಟ್ಟುಗಳಶ್ಚೇ ಹೊಸ ಹೆಸರುಪರಿಚಿ (adjective)ಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಬಲ್ಲವು; ಇದಲ್ಲದೆ, ಅಣಕಪದಗಳೂ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಎಸಕಪರಿಚಿ(adverb)ಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನೆರವಿಗೆ ಬರಬಲ್ಲವು. ಆದರೆ, ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಸರುಪದಗಳ ಪತ್ತುಗೆರೂಪಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎಸಕಪದಗಳ ಪರಿಚಿರೂಪಗಳನ್ನು ಪರಿಚಿಪದಗಳ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದೇ ಹೆಸರುಪರಿಚಿಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಮ್ಮುಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದಂತಹ ಒಲವುಗಳು ಕನ್ನಡ ದಲ್ಲಿದ್ದು, ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಾಟಿಯಾಗಬಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಈ ಒಲವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕಡತದ ಎರಡನೆಯ ತುಂಡಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಹಿನ್ನೊಟ್ಟು(suffix)ಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ; ಇವನ್ನು ಮುಕ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಎಸಕಪದ ಇಲ್ಲವೇ ಪರಿಚಿಪದಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಹಿನ್ನೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅವನ್ನು ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಹೆಸರುಪದಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಪರಿಚಿಪದಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಹಿನ್ನೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅವನ್ನು ಎಸಕಪದಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಹಿನ್ನೊಟ್ಟುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಪದಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುರುಳು ಸೇರುವಂತೆಯೂ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಹಿನ್ನೊಟ್ಟುಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಪದಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುರುಳುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಎಂಬ ಈ ಎರಡು ಪರಿಚಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಅವಕ್ಕೆ ಸಾಟಿಯಾಗುವಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಪದಕಟ್ಟಣೆಯ ಹಮ್ಮುಗೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆರನೇ ಪಸುಗೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನೊಟ್ಟುಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಮುನ್ನೊಟ್ಟು (prefix)ಗಳೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇವನ್ನು ಮುಕ್ಯವಾಗಿ ಪದಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುರುಳುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ

ಮುನ್ನೋಟುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ, ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೋಟುಗಳಿಗೆ ಸಾಟಿಯಾಗುವಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರಿಚಿಬೇರುಗಳನ್ನು ಹೆಸರುಪದ ಇಲ್ಲವೇ ಎಸಕಪದಗಳ ಮೊದಲು ಬಳಸಿ ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೋಟುಗಳು ಕೊಡುವ ಹುರುಳುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ಯವಾಗಿ ಅಳವಿ, ಇಂಬು, ಹೊತ್ತು, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಗಳೆತ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿಸಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯ ಹುರುಳುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಳನೇ ಪಸುಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಸೇರಿಸಿ ಜೋಡುಪದ(compound)ಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಪದಕಟ್ಟಣೆಯ ಹಮ್ಮಿಗೆ. ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಹಮ್ಮಿಗೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಹೆಸರುಪದ, ಎಸಕಪದ ಮತ್ತು ಪರಿಚಿಪದಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಪದಗಳನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಹಮ್ಮಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಶ್ಚೇ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ, ಕೂಡುಪದವೆಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಹಮ್ಮಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಎಸಕಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಬಳಸಿ ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಎಸಕಜೋಡುಗಳಿಗೆ ಸಾಟಿಯಾಗಬಲ್ಲ ಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನ ಪರಿಚಿಜೋಡುಗಳಿಗೆ ಸಾಟಿಯಾಗುವಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನೆಡೆ ಗಳಲ್ಲೂ ಜೋಡುಪದಗಳ ಪತ್ತುಗೆರೂಪವನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಕೂಡುಪದಗಳ ಪರಿಚಿರೂಪವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಾವ ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಬಳಸದಿರುವ, ಮತ್ತು ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲದಿರುವ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಹೆಸರುಪದಗಳಿಗೆ, ಎಸಕಪದಗಳಿಗೆ, ಮತ್ತು ಪರಿಚಿಪದಗಳಿಗೆ ಸಾಟಿಯಾಗುವಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂಬತ್ತು, ಹತ್ತು, ಮತ್ತು ಹನ್ನೊಂದನೇ ಪಸುಗೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೆಯ ತುಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪಸುಗೆಗಳ ಮತ್ತು ಒಳಪಸುಗೆಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡದ ಪದಕಟ್ಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಳಗಬೇಕೆಂದಿರುವವರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲವು ಪಳಗಿಕೆ(exercise)ಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಪದಕಟ್ಟಣೆಯೆಂಬುದು ಕನ್ನಡದ ಒಲವನ್ನಶ್ಚೇ

ಅವಲಂಬಿಸಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕಟ್ಟಲೆಗಳೇನಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಹೊಸ ಪದಕಟ್ಟಣೆಯನ್ನೂ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲವೇ ಸರಿ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ಈ ಕಡತದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಳಗಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮರುನುಡಿ(answer)ಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ತಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಪದ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸರಿಯಾದ ಮರುನುಡಿ. ಆದರೆ, ಹೀಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಪದಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕನ್ನಡದವೇ ಆಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೧.೨ ಕಡತದ ಗುರಿ

ಕನ್ನಡ ಬರಹದ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲುಗಳ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಳಕಳಿಯಿರುವವರಿಗೆ ನೆರವಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ಕಡತದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಈ ಹೊರೆ ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡ ಬರಹದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಅರಿಮೆಯ (scientific) ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿದೆ. ಈ ಹೊರೆಯಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಅರಿಮೆಯ ಬರಹಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದಲೂ ದೂರ ಉಳಿದಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಅಂತಹ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಶಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಸುಳುವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವ ಅಳವನ್ನೂ ಕನ್ನಡ ಬರಹ ಪಡೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಅರಿಮೆಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ದಿನಬಳಕೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ ಓದುಗರಿಗೆ ಗೊಂದಲವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ತಪ್ಪು ಅನಿಸಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡದ ಅರಿವಿಗರ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಒಲವು ನೆಲೆನಿಂತಿದೆ; ಹೊಸ ಪದ ಬೇಕಾದಾಗಲೆಲ್ಲ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲುಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಪದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅದರದೇ ಆದ ಪದ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಂತಹ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿವೆ.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಅರಿಮೆಯ ಪದನಿರಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಎರವಲು ಪದಗಳಿವೆ! ನಿಜಕ್ಕೂ ಇವನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಪದನಿರಕೆಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದೇ ಒಂದು ಅಚ್ಚರಿಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ! ಕನ್ನಡ ಬರಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರಿಂದಷ್ಟೇ ಇವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಪದನಿರಕೆಗಳೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡದ ಅರಿವಿಗರಲ್ಲಿರುವ ಮೇಲಿನ ಅನಿಸಿಕೆಗೆ ಯಾವ ನೆಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ನುಡಿಯ ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಹುರುಳುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದಶ್ಯೂ ಅವುಗಳ ಅಳವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದಲ್ಲದೆ ಗೊಂದಲವೇನೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನ ಹಲವು ಪದಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಹುರುಳುಗಳಿವೆ; ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೂ ಹೀಗೆಯೇ. ಆದರೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವೇನೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪದಕ್ಕೆ ಎಶ್ಚೇ ಹುರುಳುಗಳಿರಲಿ, ಅದನ್ನು ಎಂತಹ ಕುಳ್ಳಿಹ(context)ದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ಹುರುಳಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಓದುಗರು ಸುಳುವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು.

ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನ ಅರಿಮೆಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕ್ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ ಹಾಗೆ ತಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ಈ ಅರಿವಿಗರ ಇನ್ನೊಂದು ತಪ್ಪನಿಸಿಕೆ. ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಟಿನ್ (ಇಲ್ಲವೇ ಗ್ರೀಕ್) ನುಡಿಗಳು ಒಂದೇ ನುಡಿಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿವೆ; ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ನುಡಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನುಡಿಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಪದಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಹಲವು ಬಗೆಯ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತವೆ. ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಪದ(noun) ಮತ್ತು ಪರಿಚಿಪದ(adjective)ಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ (ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನಲ್ಲಿ) ಇರುವುದು ಇಂತಹದೊಂದು ತೊಡಕಿಗೆ ಎಡೆಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನ ಇರ್ಪರಿಮೆ (chemistry) ಮತ್ತು ಗಿಡದರಿಮೆ (botany)ಯಂತಹ ಕೆಲವು ಅರಿಮೆಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಶ್ಚೇ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಎರವಲುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಎಣಿಕೆಯರಿಮೆ (mathematics), ಎಣ್ಣುಕದರಿಮೆ(computer science)ಯಂತಹ ಬೇರೆ ಹಲವು ಅರಿಮೆಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಎಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನವೇ ಆದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಅರಿಮೆಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲುಗಳನ್ನು ತುಂಬಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಬರಹಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು ತಕ್ಕುವಲ್ಲ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಅನಿಸಿಕೆ ಅರಿವಿಗರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ

ಮುಕ್ಯ ಕಾರಣ. ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನಿಂದ ಈ ಅರಿಮೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬರಹಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಹಲವಾರು ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದವೇ ಆದ ಪದ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲುಗಳ ಹೊರೆ ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನ ಮೇಲಿರುವ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಪದಗಳ ಹೊರೆಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಿನದು.

ಕನ್ನಡದ ಜಾನಪದಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ, ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡದ್ದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ, ತಾವು ಹೇಳಬೇಕಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಅರಿವಿಗರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲುಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ; ಜಾನಪದ ಎಂಬ ಪದವೇ ಇದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಎಂತಹ ಕೀಳೆಲೆಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಚನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಬರಹಕ್ಕೆ ಬೇಕಿಲ್ಲದಂತಹ ಈ ಹೊರೆಯಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಪದಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಳುವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಲು ಬರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ, ಇವನ್ನೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಬರಹ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ತಿರುತಿರುಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಎರವಲುಗಳನ್ನು ತಂದು ತುಂಬಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಓದುಗರಿಗೆ ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಕನ್ನಡ ಬರಹವೆಂದೇ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಪದನಿರಕೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪದನಿರಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೂ ಈ ತೊಡಕಿನ ನೆಲೆಯಾವುದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನ ಒಂದು ಪದಕ್ಕೆ ಏಳೆಂಟು ಹುರುಳುಗಳಿವೆಯಾದರೆ, ಅಂತಹದೇ ಕನ್ನಡ ಪದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಹುರುಳುಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಪದಗಳು ಹುರುಳಿನ ಹರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಅಡ್ಡಗಾಲಿಟ್ಟವರು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತದೊಲವಿಗರಾದ ಕನ್ನಡದ ಅರಿವಿಗರೇ!

ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನ ಹಲವಾರು ಪದಗಳಿಗೆ ದಿನಬಳಕೆಯ ಹುರುಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರಿಮೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕುದಾದಂತಹ ಹುರುಳುಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೆ, ಕನ್ನಡದ ಯಾವ ದಿನಬಳಕೆಯ ಪದಕ್ಕೂ ಇಂತಹ ಅರಿಮೆಯ ಹುರುಳಿಲ್ಲ.

ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅರಿಮೆಯ ಹುರುಳು ಬೇಕಾಗಿರುವಲ್ಲಿಲ್ಲ ಕನ್ನಡದ ಅರಿವಿಗರು ಬೇಕೆಂದೇ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೊರೆಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನಲ್ಲಿ salt ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಅಡಿಗೆಯ ಉಪ್ಪು ಎಂಬ ಹುರುಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇರ್ಬರಿಮೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ saltಗಳೆಂಬ ಹುರುಳೂ ಇದೆ; ಆದರೆ, ಕನ್ನಡದ ಉಪ್ಪು ಪದಕ್ಕೆ ಈ ಎರಡನೆಯ ಹುರುಳಿಲ್ಲ; ಯಾಕೆಂದರೆ, ಈ ಹುರುಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಕನ್ನಡದ ಅರಿಮೆಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಲವಣ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನ part ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ತುಂಡು (ಇಲ್ಲವೇ ಪಾಲು) ಎಂಬ ಹುರುಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಹೊತ್ತಗೆಯ ಒಂದು ಬಾಗ, ನಾಟಕದ ಒಂದು ಪಾತ್ರ ಎಂಬಂತಹ ಬೇರೆಯೂ ಹಲವು ಹುರುಳುಗಳಿವೆ; ಆದರೆ, ಕನ್ನಡದ ತುಂಡು ಪದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುರುಳುಗಳಿಲ್ಲ; ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುರುಳು ಬೇಕಿರುವಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ತುಂಡು ಪದವನ್ನು ಬಳಸುವ ಬದಲು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಎರವಲು ಪಡೆದ ಬಾಗ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರ ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ನೂರಾರು ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ದಿನಬಳಕೆಯ ಪದಗಳಿಗೆ ಅರಿಮೆಯ ಹುರುಳುಗಳು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುರುಳುಗಳು ದೊರೆತಿವೆ; ಆದರೆ, ಕನ್ನಡದ ದಿನಬಳಕೆಯ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುವಕ್ಕೂ ಅಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುರುಳುಗಳು ದೊರೆತಿಲ್ಲ; ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುರುಳುಗಳು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುವಾದರೂ ಈಗ ಅವು ಆ ಹುರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ; ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲುಗಳನ್ನು ತಂದು ತುಂಬಲಾಗಿದೆ.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಕನ್ನಡದ ಕೊರಳು (ಕೊರಲ್) ಪದಕ್ಕೆ ಕುತ್ತಿಗೆ ಎಂಬ ನೇರವಾದ ಹುರುಳಿಲ್ಲದೆ, ಕೊರಳಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಉಲಿ ಎಂಬ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುರುಳೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು; ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ಈ ಪದವನ್ನು ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುರುಳಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ದ್ವನಿ ಇಲ್ಲವೇ ಶಬ್ದ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲನ್ನು ಬಳಸುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಅರಿಮೆಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಎಸಕಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಎಸಕಪದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಎಸಕಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನೂ ಆಗಾಗ ಬಳಸುತ್ತಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಒಂದು ಎಸಕವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ add ಎಂಬ ಎಸಕಪದದೊಂದಿಗೆ ಅದೇ ಎಸಕವನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ addition ಎಂಬ

ಹೆಸರುಪದವನ್ನೂ ಅರಿವೆಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಶ್‌ನ ಅರಿವೆಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಾವಿರಾರು ಎಸಕಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಹೆಸರುಪದಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು, ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಎಸಕಪದಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಆದರೆ, ಕನ್ನಡದ ಅರಿವೆಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಎಸಕವನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಕನ್ನಡದವೇ ಆದ ಹೆಸರುಪದಗಳ ಬದಲು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಎರವಲು ಪಡೆದ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ; ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಕೂಡಿಲು ಎಂಬ ಎಸಕಪದ ದಿಂದ ಪಡೆಯಬಲ್ಲ ಕೂಡಿಕೆ ಎಂಬ ಹೆಸರುಪದವನ್ನು ಬಳಸುವ ಬದಲು, ಸಂಕಲನ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಎರವಲು ಪದವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಕಳೆ ಎಂಬ ಎಸಕಪದದೊಂದಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಪಡೆಯಬಲ್ಲ ಕಳೆತ ಎಂಬ ಹೆಸರುಪದವನ್ನು ಬಳಸುವ ಬದಲು, ವ್ಯವಕಲನ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಎರವಲನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿಯೂ ಕನ್ನಡದ ಅರಿವೆಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲುಗಳ ಹೊರೆ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಅರಿವಿಗರ ಈ ತಪ್ಪು ಕೆಲಸದಿಂದಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ಬರಹದ ಓದುಗರಲ್ಲೂ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಅನಿಸಿಕೆ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಬರಹದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲದಂತಹ ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದರೂ ಓದುಗರು ಆ ಬರಹವನ್ನು ತೆಗಳುವುದಿಲ್ಲ; ಬರಹ ಚನ್ನಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಳವು ತನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನೇ ತೆಗಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಇನ್ನೊಂದು ಬರಹದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲದಂತಹ ಕನ್ನಡದವೇ ಆದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆಯಾದರೆ, ಆ ಬರಹವೇ ಚನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ! ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಓದುಗರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿರುವ ಮೇಲರಿಮೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪದಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿರುವ ಕೀಳರಿಮೆ ಮತ್ತು ಸಿಡಿಮಿಡಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಓದುಗರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳ ಕುರಿತಾಗಿರುವ ಈ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಾರರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕನ್ನಡದವೇ ಆದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರವಲುಗಳ ಬಳಕೆ ಬರಹಕ್ಕೆ

ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ತರುವುದೆಂಬ ತಪ್ಪು ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡದವೇ ಆದ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನದಟ್ಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಪದಗಳ ಹುರುಳುಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಪದಗಳ ಹುರುಳುಗಳ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹರವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ವಿಶಯಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸಲು ಕನ್ನಡ ಬರಹ ತಕ್ಕುದಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಾರರು ತಮ್ಮ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೋಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು.

ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ತುಡಿತವಿರುವ ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದೇ ಈ ಕಡತದ ಮುಕ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ತುಂಡು ಒಂದು:
ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ
ಒಲವುಗಳು

- ೨ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗೆ
- ೨.೧ ಕಟ್ಟುಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು
- ೨.೨ ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು
- ೨ ಎಸಕಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗೆ
- ೩ ಪರಿಚಿಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗೆ

೨. ಹೊಸ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗೆ

ಮಂದಿ, ಪುರುಳು, ಪರಿಚೆ, ಎಸಕ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಪದಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಸಾಲ ಮಾಡಿದಾತನನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಸಾಲಿಗಾರ ಎಂಬ ಪದ, ಬೇಡಲು ಬಂದವನನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಬೇಡುಗ ಎಂಬ ಪದ, ಸೆರೆಸಿಕ್ಕಿದವನನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಸೆರೆಯಾಳು ಎಂಬ ಪದ, ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದವನನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಹುಚ್ಚ ಎಂಬ ಪದ - ಹೀಗೆ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಪದವೂ ಸರಿಯೆಂದೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬರಹಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ನುಡಿಗೇ ನುಡಿಮಾರಬೇಕಾದಾಗಲೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಪದದ ಹುರುಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತಹ ಪದ ನಮ್ಮ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪದಗಳನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಎರಡು ನುಡಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವ ಜನರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪದವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇನ್ನುಡಿಗ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಮದ್ದು ಮಾರುವವರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಮದ್ದುಗ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು, ಕುತ್ತದಿಂದ ಬಳಲುವವರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಕುತ್ತಿಗ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು, ಮತ್ತು ಅಂತಹವರ ಕುತ್ತನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಲ್ಲವರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಮಾರಾಜುಗ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇನೇ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಈ ರೀತಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ (೧) ಪದಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು(ಪ್ರತ್ಯಯ)ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟುಪದಗಳನ್ನು

ಉಂಟುಮಾಡುವುದು, ಮತ್ತು (೨) ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ಎರಡು ಮುಕ್ಯ ಹೊಲಬುಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಸರುಪದಗಳಿಗೆ, ಎಸಕಪದಗಳಿಗೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಪರಿಚಿಪದಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಹಲವು ವಿಶಯಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ:

(೧) ನಾವು ಪಡೆಯಬೇಕಿರುವ ಹೆಸರುಪದದ ಹುರುಳು ಎಂತಹದು ಎಂಬುದು ಇಂತಹ ವಿಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ನಾವು ಕಟ್ಟುವ ಹೆಸರುಪದ ಮಂದಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಪದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎಸಕಪದಕ್ಕೆ ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ (ಮೆಚ್ಚು : ಮೆಚ್ಚುಗ); ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಅದು ಒಂದು ಎಸಕವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬೇಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಎಸಕಪದಕ್ಕೆ ಇಕ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ (ಮೆಚ್ಚು : ಮೆಚ್ಚಿಕೆ), ಮತ್ತು ಅದೊಂದು ಎಸಕದ ದೊರೆತವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬೇಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ (ಮೆಚ್ಚು : ಮೆಚ್ಚುಗ).

(೨) ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪದ ಎಂತಹದು ಎಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶಯ. ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಮಂದಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಹೆಸರುಪದವನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಹೆಸರುಪದದಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗಾರ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ (ಅಟ : ಅಟಗಾರ); ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಎಸಕಪದದಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗಾರ ಒಟ್ಟಿನ ಬದಲು ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ (ನೋಡು : ನೋಡುಗ).

(೩) ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಪದದ ಪರಿಚೆಯ ಮೇಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ಎಂತಹ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಎಸಕವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಹೆಸರುಪದವನ್ನು ಎಕಾರ ಇಲ್ಲವೇ ಇಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಎಸಕಪದದಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ (ಅಗ : ಅಗತ); ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ಉಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಎಸಕಪದದಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಕ\ಕೆ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಂದೆ ೨೦೧೨ರಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ಯವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಹೆಸರುಪದಗಳ ಹುರುಳುಗಳ ನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಗುಂಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸಂಗತಿಗಳು ಹೇಗೆ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದೆಂಬ ಎರಡನೆಯ ಹೊಲಬನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಕುರಿತಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು: ಕನ್ನಡದ ಜೋಡುಪದಗಳೆಲ್ಲ ಎರಡನೆಯ ಪದ ಹೆಸರುಪದವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ, ಮೊದಲನೆಯದು ಹೆಸರುಪದ, ಎಸಕಪದ, ಇಲ್ಲವೇ ಪರಿಚಿತವಾಗಿರಬಲ್ಲದು. ಈ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಜೋಡುಪದಗಳ ಕೊಗೆತವನ್ನು ೨೦೧೨ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

೨.೧ ಕಟ್ಟುಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು

ಹೊಸ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವವರು ಅವು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಹುರುಳು, ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಪದಗಳ ಗುಂಪು, ಅವುಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಲಾದವುಗಳನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೇಲೆ ನೋಡಿರುವೆವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಪದಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಹುರುಳುಗಳೇ ಮುಕ್ಯವಾದುವೆಂದು ಅನಿಸುವ ಕಾರಣ, ಅವುಗಳನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಒಟ್ಟುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

೨.೧.೧ ಮಂದಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು

ಮಂದಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಯವಾಗಿ ಗ/ಇಗ ಮತ್ತು ಗಾರ ಎಂಬ ಎರಡು ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನದನ್ನು ಹೆಸರು ಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಎಸಕಪದಗಳೊಂದಿಗೂ ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಎರಡನೆಯದನ್ನು ಹೆಸರು ಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಬಲ್ಲೆವು.

ಈ ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವ ಪದಗಳು ಗಂಡುಸರನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ; ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ತಿ ಎಂಬ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತಿ ಎಂಬುದು ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟಿನ ಅನಂತರ ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತಿ ಎಂಬುದು ಗಾರ ಒಟ್ಟಿನ ಅನಂತರ ಬರುತ್ತದೆ.

ಗ/ಇಗ ಮತ್ತು ಗಾರ ಎಂಬ ಈ ಎರಡು ಒಟ್ಟುಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕ, ಕಾರ, ಯ, ಅಳಿ ಮೊದಲಾದ ಬೇರೆಯೂ ಕೆಲವು ಒಟ್ಟುಗಳು ಮಂದಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಲ್ಲ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕೆಲವು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡುಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಅ ಒಟ್ಟು ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಇ ಒಟ್ಟು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಬೇಕಾಗಬಹುದು.

ಈ ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಹೇಗೆ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟು

ಜನರನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಒಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟು ಬೇರೆಲ್ಲವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಇದನ್ನು ಎಸಕ ಪದಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹೆಸರುಪದಗಳಿಗೂ ಸೇರಿಸಿ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಗ ಮತ್ತು ಇಗ ಎಂಬ ಎರಡು ರೂಪಗಳಿವೆ. ಆದರೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗ ರೂಪವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಇಗ ರೂಪವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಕಟ್ಟಲೆ ಇಲ್ಲವೇ ಒಲವು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಎತ್ತುಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಗ ರೂಪ

ಕೆತ್ತು ಕೆತ್ತುಗ
ಒಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗ
ಹುರುಪು ಹುರುಪುಗ
ದಾಟು ದಾಟುಗ
ಕೆಚ್ಚು ಕೆಚ್ಚುಗ

ಇಗ ರೂಪ

ಅಟ್ಟು ಅಟ್ಟಿಗ
ಕೊಬ್ಬು ಕೊಬ್ಬಿಗ
ತಿಳಿವು ತಿಳಿವಿಗ
ತೋಟ ತೋಟಿಗ
ಅರಿವು ಅರಿವಿಗ

ಹೆಚ್ಚಿನೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಗ ಒಟ್ಟೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಹಾಗಾಗಿ, ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಅದನ್ನೇ ಬಳಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

(ಕ) ಎಸಕ ಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಳಸುವುದು

ಎಸಕ ಪದಗಳಿಗೆ ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಎಸಕವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಮಂದಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಎಸಕವನ್ನು ರೂಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ಬಾರಿಯಷ್ಟೇ ನಡೆಸಿರಬಹುದು.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ ಓದುಗ ಪದ ರೂಡಿಯಲ್ಲಿ ಓದುವವನನ್ನು (ಎಂದರೆ ಓದುವ ಬಳಕೆಯಿರುವವನನ್ನು) ಹೆಸರಿಸುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಗೆಲ್ಲುಗ ಪದ ಒಂದು ಬಾರಿ ಗೆದ್ದವನನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಬಲ್ಲದು; ಸುದ್ದಿಗ ಪದ ಸುದ್ದಿ ಕಲೆಹಾಕುವವನನ್ನು ಹೆಸರಿಸುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ತೊರೆಗ ಪದ ತೊರೆದವನನ್ನು (ಸನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು) ಹೆಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಎಸಕವೊಂದನ್ನು ರೂಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಮಂದಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಪದಗಳೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ.

ರೂಡಿಯಲ್ಲಿ

ಒಂದು ಬಾರಿ

ಓದು	ಓದುಗ	ಗೆಲ್ಲು	ಗೆಲ್ಲುಗ
ತಿನ್ನು	ತಿನ್ನುಗ	ತೊರೆ	ತೊರೆಗ
ಸುದ್ದಿ	ಸುದ್ದಿಗ	ಕೊಬ್ಬು	ಕೊಬ್ಬಿಗ
ಜರೆ	ಜರೆಗ	ಕೊಂಕು	ಕೊಂಕಿಗ

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪದಗಳಿಗೆ ಈ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಹುರುಳುಗಳೂ ಇರಬಲ್ಲವು. ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಗೆಲ್ಲುಗ ಪದ ಒಮ್ಮೆ ಗೆದ್ದವನನ್ನಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ರೂಡಿಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವವನನ್ನಾಗಲಿ ಹೆಸರಿಸಬಲ್ಲದು.

ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಎರಡು ಹೊಲಬುಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಎತ್ತುಗೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ರೂಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಸಕವೊಂದನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಹ ಜನರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬೇಕಾಗುವ ಕಡೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಪದಗಳೇ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ರೂಡಿಯಲ್ಲಿ

ಒಂದು ಬಾರಿ

ಇರು	ಇರುಗ	ಅರಿ	ಅರಿಗ
ಮಾಡು	ಮಾಡುಗ	ತೊಡಗು	ತೊಡಗುಗ
ಕಲಿ	ಕಲಿಗ	ಬರು	ಬರುಗ
ಆಡು	ಆಡುಗ	ನಲಿಸು	ನಲಿಸುಗ
ಮಾಂಜು	ಮಾಂಜುಗ	ಬೀಳು	ಬೀಳುಗ

(೧) ಎಸಕಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟು ಜನರನ್ನು ಹೆಸರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಈ ಕಟ್ಟಲೆಗೆ ಕೆಲವು ಹೊರಪಡಿಕೆ(ಅಪವಾದ)ಗಳೂ ಇವೆ. ತನ್ನ ಅಳವಿನಿಂದಲೇ ಎಸಕಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಲ್ಲ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಇಂತಹ ಹೊರಪಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಯವಾದುದು.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಜನರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲು ಬಳಸುವ ಲಿಫ್ಟ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವ ಜಾಕ್‌ಗೆ ಎತ್ತುಗ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ; ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ 'ಕಲಸಿ'ಕೊಡುವ ಮಿಕ್ಸರ್‌ಗೆ ಕಲಿಸುಗ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಲು ಬಳಸುವ ಡಿಶ್‌ವಾಶರ್‌ಗೆ ತಟ್ಟೆತೊಳೆಗ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸುವ ಬದಲು ಕ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸುವ ಹಮ್ಮುಗೆಯನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ; ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಎಣ್ಣುಕ (computer), ಸುಲಿಕ (peeler), ಹೀರುಕ (blotting paper) ಉಜ್ಜುಕ (eraser) ಮೊದಲಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು; ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಬೇಕಾಗಿರುವ ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಕ ಒಟ್ಟನ್ನೇ ಬಳಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

(೨) ಸಯ್ಯುಗ 'ನೇರವಾಗಿಲ್ಲದವನು' (ಎಂದರೆ ಲಂಚ ತಿನ್ನುವವನು ಇಲ್ಲವೇ ನಡತೆಗೆಟ್ಟವನು) ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿರು'ಎಂಬ ಹುರುಳಿನ ಸಯ್ಯು ಎಂಬ ಎಸಕ ಪದದ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ರೂಪದೊಂದಿಗೆ ಗ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದೇ ಹೊಲಬನ್ನು ಬಳಸಿ ಬೇರೆ ಎಸಕಪದಗಳ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ರೂಪದಿಂದಲೂ ತಿನ್ನಗ ತಿನ್ನದವನು, ಮಾಡಗ ಮಾಡದವನು, ಒಪ್ಪಗ ಒಪ್ಪದವನು ಮೊದಲಾದ ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲೆವು, ಮತ್ತು

ಅಂತಹ ಹೊಸಬಗೆಯ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡ ಸೊಲ್ಲಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

(ಚ) ಹೆಸರುಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಳಸುವುದು

ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಎಸಕಪದಗಳ ಬದಲು ಹೆಸರುಪದಗಳಿಗೆ ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎರಡನೆಯ ಹೊಲಬು. ಇದನ್ನು ಬಳಸಿ ಉಂಟುಮಾಡಿರುವ ಹಲವು ಹೆಸರುಪದಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ ಗಾಣ ಪದಕ್ಕೆ ಇಗ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವ ಗಾಣಿಗ ಪದ, ನಾಡು ಪದಕ್ಕೆ ಅದೇ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವ ನಾಡಿಗ ಪದ, ಕೆಚ್ಚು ಪದಕ್ಕೆ ಗ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವ ಕೆಚ್ಚುಗ ಪದ ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಇಂತಹ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಎಸಕಪದ ಬಂದಿಲ್ಲವಾದರೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಎಸಕ ಅವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅವು ಯಾವುದಾದ ರೊಂದು ಎಸಕದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ವಸ್ತು, ವಿಷಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೂ ಹೆಸರಿಸಬೇಕಾದವನಿಗೂ ನಡುವಿರುವ ಪತ್ತುಗೆಯನ್ನು (ಸಂಬಂಧವನ್ನು) ಸೂಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೆಸರಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತವೆ.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಗಾಣಿಗ ಪದ ಗಾಣಕ್ಕೂ ಅದನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವವನಿಗೂ ನಡುವಿರುವ ಪತ್ತುಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ; ತುಪ್ಪುಳಿಗ ಪದ ತುಪ್ಪುಳಿಗೂ ಅದನ್ನು ಮಾರು ವವನಿಗೂ ನಡುವಿರುವ ಪತ್ತುಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ; ದಿಬ್ಬಣಿಗ ಪದ ದಿಬ್ಬಣಕ್ಕೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಂದವನಿಗೂ ನಡುವಿರುವ ಪತ್ತುಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇಂತಹ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಮುಕ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೆಸರುಪದ ಒಂದು ಎಸಕದ ಈಡಾಗಿರುವವುಗಳದು ಒಂದು ಗುಂಪು ಮತ್ತು ಇಡೀ ಪದ ಹೆಸರಿಸುವ ಮಂದಿ ಆ ಹೆಸರುಪದ ತಿಳಿಸುವ ವಸ್ತು, ಪರಿಚಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲೊಂದನ್ನು ಪಡೆದಿರುವವನಾಗಿರುವವುಗಳದು ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪು.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಬೇರುಗ ಪದ ಬೇರು ಮಾರುವವನನ್ನು ಹೆಸರಿಸುತ್ತದೆ; ಈ ಪದದ ಹಿಂದೆ ಮಾರು ಎಂಬ ಎಸಕಪದ ಅಡಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಅದು ಸೂಚಿಸುವ

ಎಸಕದಲ್ಲಿ ಬೇರು ಎಂಬ ಹೆಸರುಪದ ಒಂದು ಈಡಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಕೆಚ್ಚುಗ ಪದ ಕೆಚ್ಚುಳ್ಳವನನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಕೆಚ್ಚು ಪಡೆದವನನ್ನು ಹೆಸರಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಹೆಸರುಪದಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಎತ್ತುಗೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

<u>ಹೆಸರುಪದ ಈಡು</u>		<u>ಪಡೆದಿರುವವನು</u>	
ಕಾಳು	ಕಾಳುಗ	ಅರಿವು	ಅರಿವಿಗ
ತೋಟ	ತೋಟಗ	ಅಳವು	ಅಳವಿಗ
ದೊಂಬಿ	ದೊಂಬಿಗ	ಮೆದೆ	ಮೆದೆಗ
ದಾಳೆ	ದಾಳೆಗ	ಮುದಿಪ್ಪು	ಮುದಿಪ್ಪುಗ
ದಾರಿ	ದಾರಿಗ	ಹುರುಪ್ಪು	ಹುರುಪ್ಪುಗ
ತಕ್ಕಡಿ	ತಕ್ಕಡಿಗ	ಹೂಜೆ	ಹೂಜೆಗ
ಕೊಲೆ	ಕೊಲೆಗ	ಹೊಲಬು	ಹೊಲಬಿಗ

ಈ ಎರಡು ಬಗೆಗಳನ್ನೂ ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಹಲವಾರು ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲೆವು.

<u>ಹೆಸರುಪದ ಈಡು</u>		<u>ಪಡೆದಿರುವವನು</u>	
ಮದ್ದು	ಮದ್ದುಗ	ಉಸಿರು	ಉಸಿರುಗ
ಓಲೆ	ಓಲೆಗ	ಹತೋಟಿ	ಹತೋಟಿಗ
ಕಟ್ಟಲೆ	ಕಟ್ಟಲೆಗ	ಸೊಮ್ಮು	ಸೊಮ್ಮುಗ
ಮಾತು	ಮಾತುಗ	ಬಲುಮೆ	ಬಲುಮೆಗ
ಕೊಲೆ	ಕೊಲೆಗ	ಬನಪು	ಬನಪುಗ

ಒಂದು ಜಾಗವನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವಂತಹ ಪದಕ್ಕೆ ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕವೂ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿರುವವನನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ ನಡುವೆ ಇರುವವನನ್ನು ನಡುವಿಗ ಪದದಿಂದ, ಪೊಳಲಲ್ಲಿ ಇರುವವನನ್ನು

ಪ್ರೊಳಲಿಗ ಪದದಿಂದ, ಮುಂದೆ ಇರುವವನನ್ನು ಮುಂದಿಗ ಪದದಿಂದ ಮತ್ತು ಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವನನ್ನು ಮಲೆಗ ಪದದಿಂದ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಹೊಲಬಿನ ಮೂಲಕವೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆವು (ಹಿಂದೆ ಇರುವವನು ಹಿಂದಿಗ, ಮೇಲೆ ಇರುವವನು ಮೇಲಿಗ).

ಹಂದಿಯ ಹಾಗೆ ಕೊಳಕಾಗಿರುವವನನ್ನು ಹಂದಿಗ ಪದದಿಂದ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿನ ಹಾಗಿರುವವನನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿಗ ಪದದಿಂದ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗೆಯನ್ನೂ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(ಟ) ಎರಡೂ ಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಳಸುವುದು

ಮೇಲಿನ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಂದು ಎಸಕ ಪದವನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ಹೆಸರು ಪದವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಪದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಹಣ ದೋಚುವವನನ್ನು ದೋಚುಗ ಪದದಿಂದ ಹೆಸರಿಸುವಲ್ಲಿ ದೋಚು ಎಂಬ ಎಸಕಪದವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹಣ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಪದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಗಾಣ ತಿರುಗಿಸುವವನನ್ನು ಗಾಣಿಗ ಪದದಿಂದ ಹೆಸರಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಾಣ ಎಂಬ ಹೆಸರುಪದವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತಿರುಗಿಸು ಎಂಬ ಎಸಕಪದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಅವೆರಡನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಕ್ಕೆ ಈ ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿಯೂ ಹೊಸ ಪದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲೆವು. ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಮರ ಕಡಿಯುವವನನ್ನು ಮರಕಡಿಗ ಪದದಿಂದ ಹೆಸರಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಪದ ಮತ್ತು ಎಸಕಪದಗಳೆರಡನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಬೇರೆಯೂ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ.

ಕಯ್ ನೋಡು

ಕಯ್ಯೋಡುಗ

ಕಲ್ಲು ಕುಟ್ಟು

ಕಲ್ಲುಕುಟಿಗ

ಕಾಲಿನಿಂದ ನಡೆ

ಕಾಲ್ನಿಡೆಗ

ತಟ್ಟೆ ತೊಳೆ	ತಟ್ಟೆತೊಳೆಗ
ಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಳು	ಮಲೆಬಾಳುಗ
ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರು	ದಾರಿತೋರುಗ

ಇಂತಹ ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಎಸಕಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೆಸರುಪದಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪರಿಚಿಪದಗಳೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಪರಿಚಿಪದಗಳ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬರಬಲ್ಲ ಎಸಕಪದಗಳ ಜೋಡಿಸುವ ರೂಪಗಳೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇವು ಮೊದಲಿಗೇನೇ ಎಸಕಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿರುವವುಗಳಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಹೊಸ ಹೆಸರುಪದಕ್ಕಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದವುಗಳಿರಬಹುದು.

ಒಡಹುಟ್ಟು	ಒಡಹುಟ್ಟುಗ
ಮರೆಹೂಗು	ಮರೆಹೂಗುಗ
ಮರುನುಡಿ	ಮರುನುಡಿಗ
ಅದು ಉಣ್ಣು	ಅದುಣ್ಣುಗ

ಒಡಹುಟ್ಟುಗ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಒಡ ಎಂಬ ಪರಿಚಿಪದ ಬಂದಿದೆ, ಮತ್ತು ಅದುಣ್ಣುಗ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಆಯು ಎಂಬ ಎಸಕಪದದ ಜೋಡಿಸುವ ರೂಪವಾದ ಅದು ಎಂಬುದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಹೊಲಬುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಯೂ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆವು:

೧ ಹೆಸರುಪದದ ಬಳಕೆ:

ಕತೆ ಹೇಳು	ಕತೆಹೇಳುಗ
ಹಣ ಪಡೆ	ಹಣಪಡೆಗ
ಹಾಡು ಕಟ್ಟು	ಹಾಡುಕಟ್ಟುಗ

೨ ಪರಿಚಿಪದದ ಬಳಕೆ:

ಒಡಗಯ್ಯು	ಒಡಗಯ್ಯುಗ
ಒಡತಂಗು	ಒಡತಂಗುಗ
ಮರುನುಡಿ	ಮರುನುಡಿಗ
ಮುಂದೆ ನೋಡು	ಮುನ್ನೋಡುಗ

೩ ಜೋಡಿಸುವ ರೂಪದ ಬಳಕೆ:

ಕೂರಿ ಮಾರು ಕೂರಿಮಾರುಗ

ಚುಟ್ಟಿಕ್ಕೊಡು ಚುಟ್ಟಿಕ್ಕೊಡುಗ

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಲಿರುವ ಹೆಸರುಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಪರಿಚಿತವನ್ನು ಬಳಸಿಯೂ ಹೊಸ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆವು.

ಸೋಲಗರಿಮೆ ಇರುವವನು ಸೋಲಗರಿಗ

ಬಣತೆಳೆವು ಇರುವವನು ಬಣತೆಳೆವಿಗ

ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಪದಗಳಿಗೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತಹ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

ಗಲ್ಲುಗ	ಗಲ್ಲುಗಿತ್ತಿ	ಕಾಳುಗ	ಕಾಳುಗಿತ್ತಿ
ಸುದ್ದಿಗ	ಸುದ್ದಿಗಿತ್ತಿ	ದಾರಿಗ	ದಾರಿಗಿತ್ತಿ
ಕಲಿಗ	ಕಲಿಗಿತ್ತಿ	ಕೊಲೆಗ	ಕೊಲೆಗಿತ್ತಿ
ಬರುಗ	ಬರುಗಿತ್ತಿ	ಬಲುವುಗ	ಬಲುವುಗಿತ್ತಿ

ಕಾಲ್ವಡಗ	ಕಾಲ್ವಡಗಿತ್ತಿ
ದಾರಿತೋರುಗ	ದಾರಿತೋರುಗಿತ್ತಿ
ಬಡಹುಟ್ಟುಗ	ಬಡಹುಟ್ಟುಗಿತ್ತಿ
ಬಣತೆಳೆವಿಗ	ಬಣತೆಳೆವಿಗಿತ್ತಿ

(೨) ಗಾರ ಒಟ್ಟು:

ಜನರನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಒಟ್ಟೆಂದರೆ ಗಾರ ಒಟ್ಟು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹೆಸರುಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟಿನ ಹಾಗೆ ಎಸಕಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಇದನ್ನು ಬಳಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಒಟ್ಟಿನಿಂದ ಉಂಟುಮಾಡಿರುವ ಹೆಸರುಪದಗಳ ಹಿಂದೆಯೂ ಎಸಕವೊಂದು ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ದೂರು ಕೊಡುವವನು ದೂರುಗಾರ, ಪಂತ ಕಟ್ಟುವವನು ಪಂತಗಾರ, ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವವನು ಮೀನುಗಾರ, ಓಟ ಓಡುವವನು ಓಟಗಾರ, ಮೆಟ್ಟು ಹೊಲಿಯುವವನು ಮೆಟ್ಟುಗಾರ, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವನು ಸುಳ್ಳುಗಾರ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇಂತಹ ಪದಗಳಿಗೆ ಒಳರಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ದೂರುಗಾರ, ಪಂತಗಾರ ಮೊದಲಾದ ಈ ಪದಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೊಡು, ಕಟ್ಟು, ಹಿಡಿ, ಓಡು, ಹೊಲಿ ಮತ್ತು ಹೇಳು ಎಂಬ ಎಸಕಗಳು ಅಡಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಓದುಗಾರ, ದೂರುಗಾರ, ಠಾಡುಗಾರ, ಸೊರಗುಗಾರ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಟ್ಟು ಓದು, ದೂರು, ಠಾಡು, ಸೊರಗು ಮೊದಲಾದ ಎಸಕಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಅನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ, ಈ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಪದಗಳಾಗಿಯೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆಯಾದ ಕಾರಣ, ಇವುಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಸರುಪದಗಳಿಗೇನೇ ಗಾರ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆವು.

ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟಿನ ಹಾಗೆ, ಗಾರ ಒಟ್ಟನ್ನೂ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಹೆಸರುಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ: (ಕ) ಹೆಸರಿಸುವವನು ನಡೆಸುವ ಎಸಕದ ಈಡನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಪದಗಳು ಮತ್ತು (ಚ) ಆತನು ಪಡೆದಿರುವ ಪಾಂಗನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಪದಗಳು. ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಬಲೆಗಾರ ಪದ ಬಲೆ ಬೀಸುವವನನ್ನು ಹೆಸರಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಬೀಸುವ ಎಸಕದಲ್ಲಿ ಬಲೆ ಒಂದು ಈಡಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೆಮ್ಮೆಗಾರ ಪದ ಹೆಮ್ಮೆ ಇರುವವನನ್ನು ಹೆಸರಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಹೆಮ್ಮೆ ಪದ ಹೆಮ್ಮೆಗಾರನು ಪಡೆದಿರುವ ಪಾಂಗನ್ನು ಹೆಸರಿಸುತ್ತದೆ.

ಎಸಕದ ಈಡು

ಪಡೆದಿರುವ ಪಾಂಗು

ಬಿಲ್ಲು	ಬಿಲ್ಲುಗಾರ	ಎದೆ	ಎದೆಗಾರ
ಮೀನು	ಮೀನುಗಾರ	ಗೊತ್ತು	ಗೊತ್ತುಗಾರ
ಸುದ್ದಿ	ಸುದ್ದಿಗಾರ	ಪಂಪು	ಪಂಪುಗಾರ
ಕಲೆ	ಕಲೆಗಾರ	ಮೊನೆ	ಮೊನೆಗಾರ
ತೀರ್ಪು	ತೀರ್ಪುಗಾರ	ನಲೈ	ನಲೈಗಾರ
ಬರಹ	ಬರಹಗಾರ	ತೆವಲು	ತೆವಲುಗಾರ

ಈ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಹೆಸರುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವುಗಳೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟಿನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಹಾಗೆ, ಇಲ್ಲೂ ಎಸಕಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿರುವ ಪದಗಳ ಹಿಂದೆ ರೂಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಸಕ, ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಎಸಕ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಎಸಕಗಳು ಅಡಗಿರಬಲ್ಲವು.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ ಅಡಳಿತಗಾರ ಪದಕ್ಕೆ 'ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವನು' ಎಂಬುದಾಗಿ ರೂಡಿಯ ಹುರುಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಕೊಲೆಗಾರ ಪದಕ್ಕೆ 'ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವನು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ನಡೆದ ಎಸಕವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಹುರುಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳ ನಡುವೆ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು:

ರೂಡಿಯ ಎಸಕ

ಒಮ್ಮೆ ನಡೆದ ಎಸಕ

ಆರಂಬ ಆರಂಬಗಾರ
 ಕನಸು ಕನಸುಗಾರ
 ಕೊಳ್ಳೆ ಕೊಳ್ಳೆಗಾರ
 ಕಾವಲು ಕಾವಲುಗಾರ
 ಹರಟೆ ಹರಟೆಗಾರ

ತಪ್ಪು ತಪ್ಪುಗಾರ
 ಹೊಣೆ ಹೊಣೆಗಾರ
 ವಲಸೆ ವಲಸೆಗಾರ
 ಮನವಿ ಮನವಿಗಾರ
 ಅರಿಕೆ ಅರಿಕೆಗಾರ

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹೊಲಬುಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲೆವು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಎತ್ತುಗೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಎಸಕದ ಈಡು

ಪಡೆದಿರುವ ಪಾಂಗು

ಹಣ್ಣು ಹಣ್ಣುಗಾರ
 ಸೊಮ್ಮು ಸೊಮ್ಮುಗಾರ
 ಬಂಡಿ ಬಂಡಿಗಾರ
 ಕರುಬು ಕರುಬುಗಾರ
 ಕವುದಿ ಕವುದಿಗಾರ
 ಕುಣಿತ ಕುಣಿತಗಾರ

ಕಡ ಕಡಗಾರ
 ಕುತ್ತ ಕುತ್ತಗಾರ
 ನೆಲರ್ಪು ನೆಲರ್ಪುಗಾರ
 ನೋಂಪಿ ನೋಂಪಿಗಾರ
 ಕಾಸು ಕಾಸುಗಾರ
 ತಿಟ್ಟ ತಿಟ್ಟಗಾರ

ಚಾಪ್	ಚಾಪ್‌ಗಾರ	ಮಿಸುನಿ	ಮಿಸುನಿಗಾರ
ತಿಳಿವು	ತಿಳಿವುಗಾರ	ಬೆಲ್ಲ	ಬೆಲ್ಲಗಾರ
ತಿರುಪ್	ತಿರುಪ್‌ಗಾರ	ಮದ್ದು	ಮದ್ದುಗಾರ

ರೂಡಿಯ ಎಸಕ

ಒಮ್ಮೆ ನಡೆದ ಎಸಕ

ತಿರುಪ್	ತಿರುಪ್‌ಗಾರ	ಕೆಟಲೆ	ಕೆಟಲೆಗಾರ
ಒಗಟು	ಒಗಟುಗಾರ	ಗಾಯ	ಗಾಯಗಾರ
ಬದವಿ	ಬದವಿಗಾರ	ಚುನ್ನ	ಚುನ್ನಗಾರ
ಇಜ್ಜಲು	ಇಜ್ಜಲುಗಾರ	ತಾಗುಡಿ	ತಾಗುಡಿಗಾರ
ಉಕ್ಕಡ	ಉಕ್ಕಡಗಾರ	ಪೊರಟ್	ಪೊರಟ್‌ಗಾರ
ಕಡತ	ಕಡತಗಾರ	ಬಕ್ಕುಡಿ	ಬಕ್ಕುಡಿಗಾರ

ಗಾರ ಒಟ್ಟಿರುವ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ತಿ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅವು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಗಾರ ಒಟ್ಟಿನ ಕೊನೆಯ ಅಕಾರ ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತದೆ; ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅದರೊಂದಿಗೆ ರಕಾರವೂ ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಎತ್ತುಗೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ನಲ್ಯೆಗಾರ	ನಲ್ಯೆಗಾರ್ತಿ	ಮದ್ದುಗಾರ	ಮದ್ದುಗಾತಿ
ಕಡಗಾರ	ಕಡಗಾರ್ತಿ	ಬಲಪ್ಪುಗಾರ	ಬಲಪ್ಪುಗಾತಿ
ಬಳ್‌ಗಾರ	ಬಳ್‌ಗಾರ್ತಿ	ಬಿಂಕಗಾರ	ಬಿಂಕಗಾರ್ತಿ
ಹಾಡುಗಾರ	ಹಾಡುಗಾರ್ತಿ	ಹೊಣೆಗಾರ	ಹೊಣೆಗಾರ್ತಿ

ಬಲಪ್ಪುಗಾತಿ, ಕಣೆಗಾರ್ತಿ, ಸೆಡಕುಗಾರ್ತಿ, ಗಾಡಿಗಾರ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಗಾರ ಮತ್ತು ತಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಒಟ್ಟುಗಳು ಕೂಡಿ ಬರುತ್ತವಲ್ಲದೆ ಗಾರ ಒಟ್ಟು ಮಾತ್ರವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಗಾರ ಒಟ್ಟು ಕಾರ ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲೂ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾದಿಕಾರ, ಗುರಿಕಾರ, ಗಣೆಕಾರ, ತುರುಕಾರ, ಬಗೆಕಾರ, ಹಟ್ಟಿಕಾರ ಮೊದಲಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಎತ್ತುಗೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ, ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ, ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಳಸಬಾರದೆಂದು ಗಾರ ಎಂಬುದನ್ನೇ ಬಳಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

(ಒ) ಬೇರೆ ಒಟ್ಟುಗಳ ಬಳಕೆ

ಜನರನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯೂ ಕೆಲವು ಒಟ್ಟುಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಆದರೆ ಇವು ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಒಟ್ಟುಗಳ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ (ಕ) ಹೆಸರುಪದ ಮತ್ತು ಎಸಕಪದಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಸೇರುವ ಕುಳಿ/ಗುಳಿ ಇಲ್ಲವೇ ಅಳಿ ಒಟ್ಟು, ಮತ್ತು (ಚ) ಪರಿಚಿಪದಗಳಿಗೆ ಸೇರುವ ಅ ಗಂಡಸು, ಇ ಹೆಂಗಸು ಎಂಬ ಒಟ್ಟುಗಳು ಮುಕ್ಯವಾದವುಗಳು.

(ಕ) ಕುಳಿ/ಗುಳಿ ಒಟ್ಟು: ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಡದಶ್ಚು ಮಾಡುವವನು ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ:

ಅಳು	ಅಳುಕುಳಿ	ಮರೆ	ಮರೆಗುಳಿ
ತಿರುಗು	ತಿರುಕುಳಿ	ಅಂಜು	ಅಂಜುಗುಳಿ
ಓಡು	ಓಡುಕುಳಿ	ಅಡು	ಅಡುಗುಳಿ

ಮೇಲಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಟ್ಟನ್ನು ಎಸಕಪದಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೊರಕುಳಿ, ಹೇಗಕುಳಿ (ಹೇಕುಳಿ) ಹುಚ್ಚು ಮತ್ತು ಕೊಡುಗುಳಿ (ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಕೆಟ್ಟೆಳಸು) ಎಂಬ ಬೇರೆ ಮೂರು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಚಿ ಮತ್ತು ಹೆಸರುಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಳಿ ಒಟ್ಟು: ಇದನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಕುಳಿ/ಗುಳಿ ಒಟ್ಟಿನ ಹುರುಳಿನಲ್ಲೇ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎಸಕಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಸರುಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ:

ಕಾದು	ಕಾದಾಳಿ	ತಿನ್ನು	ತಿನಾಳಿ
ಮಾರು	ಮಾರಾಳಿ	ಓದು	ಓದಾಳಿ
ಕಾಲು	ಕಾಲಾಳಿ	ಮಾತು	ಮಾತಾಳಿ
ಸಿಗ್ಗು	ಸಿಗ್ಗಾಳಿ	ಕೇಡು	ಕೇಡಾಳಿ
ಸೋಲಗು	ಸೋಲಗಾಳಿ	ಜೂದು	ಜೂದಾಳಿ

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದಂತಹ ಹುರುಳು ಬೇಕಿರುವಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಿ ಜನರನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಪದಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬರುತ್ತದೆ; ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

<u>ಕುಳಿ/ಗುಳಿ ಒಟ್ಟು</u>		<u>ಅಳಿ ಒಟ್ಟು</u>	
ದೂರು	ದೂರುಕುಳಿ	ಹರಟು	ಹರಟಾಳಿ
ಹಳಿ	ಹಳಿಕುಳಿ	ಸುತ್ತು	ಸುತ್ತಾಳಿ
ಚೆಲ್ಲು	ಚೆಲ್ಲುಕುಳಿ	ಬಯ್ಯು	ಬಯ್ಯಾಳಿ
ಅಲೆ	ಅಲೆಕುಳಿ	ಒನಪು	ಒನಪಾಳಿ
ನಚ್ಚು	ನಚ್ಚುಕುಳಿ	ಮಿಂಡು	ಮಿಂಡಾಳಿ
ಬೆದರು	ಬೆದರುಕುಳಿ	ಬಿಂಕ	ಬಿಂಕಾಳಿ

(ಚ) ಅ ಗಂಡಸು ಮತ್ತು ಇ ಹೆಂಗಸು' ಒಟ್ಟುಗಳು: ಉಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಹಲವು ಪರಿಚಿಪದಗಳಿಗೆ ಅ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅಂತಹ ಪರಿಚಿಯಿರುವ ಗಂಡಸನ್ನು, ಮತ್ತು ಇ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ:

<u>ಪರಿಚಿಪದ</u>	<u>ಗಂಡಸು</u>	<u>ಹೆಂಗಸು</u>
ಹುಚ್ಚು	ಹುಚ್ಚ	ಹುಚ್ಚಿ
ಹೆಡ್ಡು	ಹೆಡ್ಡ	ಹೆಡ್ಡಿ
ಬೆಡಗು	ಬೆಡಗ	ಬೆಡಗಿ
ಕಿವುಡು	ಕಿವುಡ	ಕಿವುಡಿ
ಮರುಳು	ಮರುಳ	ಮರುಳಿ
ಕುಂಟು	ಕುಂಟ	ಕುಂಟಿ
ಚೆಲುವು	ಚೆಲುವ	ಚೆಲುವಿ

ಗಂಡಸು-ಹೆಂಗಸು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಎರಡು ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪರಿಚಿಪದಗಳಿಂದ ಹೊಸ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬರುತ್ತದೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

ಕೆಂಪು	ಕೆಂಪ್	ಕೆಂಪಿ
ಉರುಟು	ಉರುಟ	ಉರುಟಿ
ಕಪ್ಪು	ಕಪ್ಪ	ಕಪ್ಪಿ
ಕೊರಟು	ಕೊರಟ	ಕೊರಟಿ
ತಿಕ್ಕಲು	ತಿಕ್ಕಲ	ತಿಕ್ಕಲಿ
ಎಡ್ಡು	ಎಡ್ಡ	ಎಡ್ಡಿ

೨.೧.೨ ಎಸಕಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು

ಒಂದು ಎಸಕಪದ ತಿಳಿಸುವ ಎಸಕವನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಎಂದರೆ ಹೆಸರುಪದದ ಮೂಲಕ ಆ ಎಸಕವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಎಸಕಪದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹೆಸರುಪದವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಒಟ್ಟುಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಇಕೆ/ಕೆ ಮತ್ತು ತ ಎಂಬ ಎರಡು ಒಟ್ಟುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇಕೆ/ಕೆ ಒಟ್ಟು ಉಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಎಸಕಪದಗಳ ಬಳಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತ ಒಟ್ಟು ಇಕಾರ ಇಲ್ಲವೇ ಎಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಎಸಕಪದಗಳ ಬಳಕೆ ಬರುತ್ತದೆ:

<u>ಇಕೆ/ಕೆ ಒಟ್ಟು</u>		<u>ತ ಒಟ್ಟು</u>	
ಅನಿಸು	ಅನಿಸಿಕೆ	ಅಗೆ	ಅಗೆತ
ಬೆದರು	ಬೆದರಿಕೆ	ಎಳೆ	ಎಳೆತ
ಠರಡು	ಠರಡಿಕೆ	ಕೊಡೆ	ಕೊಡೆತ
ಅಗ್ಗಲಿಸು	ಅಗ್ಗಲಿಕೆ	ಉರಿ	ಉರಿತ
ಕನಲು	ಕನಲ್ಕೆ	ಕುಣೆ	ಕುಣೆತ

ಕೊನೆಯ ಬರಿಗೆಂತೆಯಲ್ಲಿ ಯಕಾರವಿರುವ ಎಸಕಪದಗಳು ಉಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆಯಾದರೂ ಅವುಗಳ ಬಳಕೆ ಇಕೆ/ಕೆ ಒಟ್ಟಿನ ಬದಲು ತ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು:

ಕೊಯ್ಯು	ಕೊಯ್ತು	ಆರಯ್ಯು	ಆರಯ್ತು
--------	--------	--------	--------

ಗಯ್ಯು ಗಯ್ಯು ಅಯು ಅಯ್ಯು

ಎರಡು ಬರಿಗಂತೆಗಳಿರುವ ಮತ್ತು ಉಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಎಸಕಪದಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತುಬರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಉದ್ದತೆರೆಯುಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲವಾದರೆ, ಅಂತಹ ಪದಗಳ ಬಳಿಕ ಇಕ್ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸಿದಾಗ ಅವುಗಳ ಕೊನೆಯ ಉಕಾರ ಬಿದ್ದುಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಅವುಗಳ ಬಳಿಕ ವಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ:

ನರು	ನರುವಿಕ್	ಇರು	ಇರುವಿಕ್
ಬರು	ಬರುವಿಕ್	ಕೊಡು	ಕೊಡುವಿಕ್

ಇಕ್/ಕ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಕ್ ಮತ್ತು ಕ್ ಎಂಬ ಎರಡು ರೂಪಗಳಿದ್ದು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ ರೂಪ ಮುಕ್ಯವಾಗಿ ಸು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಎಸಕಪದಗಳ ಬಳಿಕ ಬರುತ್ತದೆ; ಈ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿದಾಗ ಅವುಗಳ ಕೊನೆಯ ಸು ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತದೆ:

ಬಳಸು	ಬಳಕ್	ಬಯಸು	ಬಯಕ್
ಅರಸು	ಅರಕ್	ಎಣಿಸು	ಎಣಿಕ್
ಕಡೆಗಣಿಸು	ಕಡೆಗಣಿಕ್	ಎಚ್ಚರಿಸು	ಎಚ್ಚರಿಕ್
ಅಳವಡಿಸು	ಅಳವಡಿಕ್	ಹೇವರಿಸು	ಹೇವರಿಕ್

ಹೆಚ್ಚಿನೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಎರಡು ಒಟ್ಟುಗಳು ಎಸಕವನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ; ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಬಳಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಎಸಕದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು, ಎಸಕದಿಂದ ಉಂಟಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು, ಇಲ್ಲವೇ ಎಸಕದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾದ ಮುಟ್ಟನ್ನು (ಉಪಕರಣವನ್ನು) ಹೆಸರಿಸುವ ಹೆಸರುಪದವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಸಂಬಿಕ್, ಅಕಳಿಕ್, ಬಯಕ್, ಬದತ, ಸೌಳತ ಎಂಬಂತಹವುಗಳು ಎಸಕದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು, ಮೊಳಕ್, ಗಳಿಕ್ ಎಂಬಂತಹವುಗಳು ಎಸಕದಿಂದ ಉಂಟಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು, ಮತ್ತು ಹೊದಿಕ್, ಇರಿಕ್, ರಿಡಿಕ್ ಎಂಬಂತಹವುಗಳು ಎಸಕದ ಮುಟ್ಟನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿವೆ.

ಹೀಗಿದ್ದರೂ, ಹೆಚ್ಚಿನೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಇವು ಎಸಕವನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಅದೇ ಕನ್ನಡದ ಒಲವು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು; ಹಾಗಾಗಿ, ಎಸಕವನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವಂತಹ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕಿರುವಲ್ಲಿ ಉಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಎಸಕಪದಗಳ ಬಳಿಕ ಇಶ್/ಶ್ ಒಟ್ಟನ್ನು, ಮತ್ತು ಇಕಾರ ಇಲ್ಲವೇ ಎಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ, ಇಲ್ಲವೇ ಕೊನೆಯ ಉಲಿಕಂತೆಯಲ್ಲಿ ಯಕಾರವಿರುವ ಎಸಕಪದಗಳ ಬಳಿಕ ತ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ: ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

<u>ಇಶ್/ಶ್ ಒಟ್ಟು</u>		<u>ತ ಒಟ್ಟು</u>	
ಉದುರು	ಉದುರಿಶ್	ಸಿರಿ	ಸಿರಿತ
ನಿಲ್ಲು	ನಿಲ್ಲಿಶ್	ಬಲಿ	ಬಲಿತ
ಬದರು	ಬದರಿಶ್	ಕುದಿ	ಕುದಿತ
ಚಿಮ್ಮು	ಚಿಮ್ಮಿಶ್	ತೊಳೆ	ತೊಳೆತ
ಚಿಗುರು	ಚಿಗುರಿಶ್	ಬರೆ	ಬರೆತ
ತಿಕ್ಕು	ತಿಕ್ಕಿಶ್	ಬೆಸೆ	ಬೆಸೆತ
ದೋಚು	ದೋಚಿಶ್	ಉಯ್ಯು	ಉಯ್ಯುತ

೨.೧.೩ ಎಸಕದ ದೊರೆತವನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಮುಟ್ಟನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು

ಒಂದು ಎಸಕದ ದೊರೆತ(effect)ವನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವು ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಇಗ್/ಗ್ ಮತ್ತು ತ್ ಎಂಬ ಎರಡು ಒಟ್ಟುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು. ಇಶ್/ಶ್ ಮತ್ತು ತ ಒಟ್ಟುಗಳ ಹಾಗೆ ಇವುಗಳ ಬಳಕೆಯೂ ಎಸಕಪದಗಳ ಕೊನೆಯ ತೆರೆಯುಲಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ: ಉಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಎಸಕಪದಗಳ ಬಳಿಕ ಇಗ್/ಗ್ ಒಟ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಎಕಾರ ಮತ್ತು ಇಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಎಸಕಪದಗಳ ಬಳಿಕ ತ್ ಒಟ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ:

<u>ಇಗ್/ಗ್ ಒಟ್ಟು</u>		<u>ತ್ ಒಟ್ಟು</u>	
ಕೊಡು	ಕೊಡುಗ್	ನಡೆ	ನಡೆತ್

ಮುಚ್ಚು	ಮುಚ್ಚಿಗ್	ಅಳೆ	ಅಳತೆ
ಮೆಚ್ಚು	ಮೆಚ್ಚಿಗ್	ಅಗ್	ಅಗತೆ
ಕೆತ್ತು	ಕೆತ್ತಿಗ್	ಕೊರೆ	ಕೊರತೆ
ನಂಬು	ನಂಬಿಗ್	ಮಡಿ	ಮಡಿತೆ

ಈ ಎರಡು ಒಟ್ಟುಗಳ ಬಳಕೆ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಇಕೆ/ಕೆ ಮತ್ತು ತ ಒಟ್ಟುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹರವಿನದಲ್ಲ; ಇದಲ್ಲದೆ, ಎಸಕಗಳ ದೊರೆತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಹುರುಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಅವುಗಳ ಮುಟ್ಟನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಹುರುಳೂ ಈ ಒಟ್ಟುಗಳಿಗಿದೆ (ಉಡು : ಉಡುಗ್, ಮುಚ್ಚು : ಮುಚ್ಚಿಗ್).

ಇದಲ್ಲದೆ, ಈ ಎರಡು ಒಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಇಗ್/ಗ್ ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಎಕಾರ ಮತ್ತು ಇಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಹಲವು ಎಸಕಪದಗಳ ಬಳಕೆವೂ ಇಗ್/ಗ್ ಒಟ್ಟನ್ನೇ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ: (ಬಡಿ : ಬಡಿಗ್, ಹೊಲಿ : ಹೊಲಿಗ್).

ಹಾಗಾಗಿ, ಎಸಕದ ದೊರೆತವನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಮುಟ್ಟನ್ನು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲ ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದಿರುವಲ್ಲಿ ಇಗ್/ಗ್ ಒಟ್ಟನ್ನೇ ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

ಬತ್ತು	ಬತ್ತಿಗ್ (pad)
ಸುಟ್ಟು	ಸುಟ್ಟಿಗ್ (index)
ರುಟ್ಟು	ರುಟ್ಟಿಗ್ (grinder)
ಹಟ್ಟು	ಹಟ್ಟಿಗ್ (extention)
ಹಮ್ಮು	ಹಮ್ಮಿಗ್ (plan)
ಝಿಡಿ	ಝಿಡಿಗ್ (clip)

೨.೧.೪ ಎಸಕದ ಅಲ್ಲಗಳೆತವನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು:

ಎಸಕಗಳ ಅಲ್ಲಗಳೆತವನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಸಕಪದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಅ ಒಟ್ಟನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಮೆ ಒಟ್ಟನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ:

ಅಂಜು	ಅಂಜಮೆ (ಅಂಜದಿರುವುದು)
ತಿಲರು	ತಿಲರಮೆ (ಮುಗಿಯದಿರುವುದು)
ಅರಿ	ಅರಿಯಮೆ (ತಿಳಿಯದಿರುವುದು)
ಅರಗು	ಅರಮೆ (ಕರಗದಿರುವುದು)
ಸೊಲ್ಲು	ಸೊಲ್ಲಮೆ (ಹೇಳದಿರುವುದು)

ಇದೇ ಹೊಲಬನ್ನು ಬಳಸಿ ಎಸಕದ ಅಲ್ಲಗಳೆತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತಹ ಹೊಸ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲೆವು:

ದುಡಿ	ದುಡಿಯಮೆ
ಸೋಲಲು	ಸೋಲಮೆ
ತಾಳು	ತಾಳಮೆ
ಕಾಣು	ಕಾಣಮೆ
ಕೊಲ್ಲು	ಕೊಲ್ಲಮೆ
ತಿನ್ನು	ತಿನ್ನುಮೆ

ಎಸಕದ ಅಲ್ಲಗಳೆತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಹೊಲಬು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ; ಎಸಕಪದಗಳ ಅಲ್ಲಗಳೆತದ ಪರಿಚರಾಪಕ್ಕೆ ಇಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದೇ ಈ ಹೊಲಬು:

ತಿನ್ನುದ	ತಿನ್ನುದಿಕ್	ಇಲ್ಲದ	ಇಲ್ಲದಿಕ್
ಮೆಚ್ಚದ	ಮೆಚ್ಚದಿಕ್	ಬಗ್ಗದ	ಬಗ್ಗದಿಕ್
ಒಪ್ಪದ	ಒಪ್ಪದಿಕ್	ನಿಲ್ಲದ	ನಿಲ್ಲದಿಕ್

ಈ ಹೊಲಬನ್ನು ಬಳಸಿ ಬೇರೆಯೂ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುತ್ತದೆ:

ಹೊಂದದ	ಹೊಂದದಿಕ್	ಸೋಲದ	ಸೋಲದಿಕ್
ತಪ್ಪದ	ತಪ್ಪದಿಕ್	ದಕ್ಕದ	ದಕ್ಕದಿಕ್
ನಚ್ಚದ	ನಚ್ಚದಿಕ್	ಬಾಳದ	ಬಾಳದಿಕ್
ಮರೆಯದ	ಮರೆಯದಿಕ್	ಮೀರು	ಮೀರದಿಕ್

೨.೧.೫ ಪಾಂಗುಗಳ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು:

ಹೆಸರುಪದಗಳು ಗುರುತಿಸುವ ಪಾಂಗುಗಳ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಪದಗಳಿಗೆ ತನ ಇಲ್ಲವೇ ಇಶ್ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಪರಿಚೆಪದಗಳು ತಿಳಿಸುವ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಕ್ಕೆ ಪು ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿಯೂ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

(೧) ತನ ಒಟ್ಟಿನ ಬಳಕೆ:

ಈ ಒಟ್ಟನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಹೆಸರುಪದಗಳಿಗೂ ಸೇರಿಸಿ, ಅವು ಹೆಸರಿಸುವ ಪಾಂಗುಗಳ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಲ್ಲ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ:

ತಾಯಿ	ತಾಯ್ತನ	ಗೆಳೆಯ	ಗೆಳೆತನ
ಹಗ್ಗೆ	ಹಗ್ಗೆತನ	ನಂಟ	ನಂಟತನ
ಮನೆ	ಮನೆತನ	ಕಳ್ಳ	ಕಳ್ಳತನ
ದಡ್ಡ	ದಡ್ಡತನ	ಒಂಟಿ	ಒಂಟಿತನ

ಇದೇ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸಿ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಪದಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಬರುತ್ತದೆ:

ತಬ್ಬಲಿ	ತಬ್ಬಲಿತನ	ಕುಡುಕ	ಕುಡುಕತನ
ಪಂಜಿ	ಪಂಜಿತನ	ಒಡೆಯ	ಒಡೆಯತನ
ಕನ್ನಡ	ಕನ್ನಡತನ	ಕೆಳವ	ಕೆಳವತನ
ಕೋಮಟಿ	ಕೋಮಟಿತನ	ತಿರುಕ	ತಿರುಕತನ

(೨) ಇಶ್ ಒಟ್ಟಿನ ಬಳಕೆ:

ಈ ಒಟ್ಟನ್ನು ಗಾರ ಇಲ್ಲವೇ ಅಟ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಪದಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಅವು ತಿಳಿಸುವ ಮಂದಿಯ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ:

ಎದೆಗಾರ	ಎದೆಗಾರಿಕೆ	ಮಾತುಗಾರ	ಮಾತುಗಾರಿಕೆ
ತೋಟಗಾರ	ತೋಟಗಾರಿಕೆ	ಅಟಗಾರ	ಅಟಗಾರಿಕೆ
ದುಂದುಗಾರ	ದುಂದುಗಾರಿಕೆ	ಹೊಣೆಗಾರ	ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ

ಉಚ್ಚಾಟ	ಉಚ್ಚಾಟಿಕ್	ಉಡುಗಾಟ	ಉಡುಗಾಟಿಕ್
ಮಂಗಾಟ	ಮಂಗಾಟಿಕ್	ಬೂಟಾಟ	ಬೂಟಾಟಿಕ್

ಈ ಹೊಲಬನ್ನು ಬಳಸಿಯೂ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಉಂಟುಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ:

ಕೊಲ್ಗಾರ	ಕೊಲ್ಗಾರಿಕ್	ಬಳ್ಗಾರ	ಬಳ್ಗಾರಿಕ್
ಬಿಲ್ಲುಗಾರ	ಬಿಲ್ಲುಗಾರಿಕ್	ಓಟಗಾರ	ಓಟಗಾರಿಕ್
ಬಳಗಾರ	ಬಳಗಾರಿಕ್	ಮೋಸಗಾರ	ಮೋಸಗಾರಿಕ್
ಕೂಗಾಟ	ಕೂಗಾಟಿಕ್	ಹೊಡೆದಾಟ	ಹೊಡೆದಾಟಿಕ್
ಹಾರಾಟ	ಹಾರಾಟಿಕ್	ಒದ್ದಾಟ	ಒದ್ದಾಟಿಕ್
ತೂರಾಟ	ತೂರಾಟಿಕ್	ಅಲೆದಾಟ	ಅಲೆದಾಟಿಕ್

(೩) ಪು ಒಟ್ಟಿನ ಬಳಕೆ:

ಪರಿಚಿಪದಗಳಿಗೆ (ಇಲ್ಲವೇ ಪರಿಚಿಬೇರುಗಳಿಗೆ) ಈ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅವು ತಿಳಿಸುವ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವಂತಹ ಕೆಲವು ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲಾಗಿದೆ:

ನೇರ	ನೇರಪು	ತೆಳು	ತೆಳುಪು
ಇನಿ	ಇಂಪು	ಮುದಿ	ಮುಪ್ಪು
ಬಿಳಿ	ಬಿಳುಪು	ಕರಿ	ಕಪ್ಪು
ಕಡು	ಕಡುಪು	ತಣ್ಣ-	ತಂಪು
ನುಣ್ಣ-	ನುಣುಪು	ನಿಡು	ನಿಡುಪು

ಆದರೆ, ಈ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವ ಹೊಸ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಬರುವಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ತಿರುಳು

(೧) ಮಂದಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಎಸಕಪದಗಳಿಗೆ ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟನ್ನು, ಮತ್ತು ಹೆಸರುಪದಗಳಿಗೆ ಗ/ಇಗ ಇಲ್ಲವೇ ಗಾರ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ.

(೨) ಹೆಸರುಪದ ಗುರುತಿಸುವ ಪಾಂಗಿಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಪಡೆದ ಕಟ್ಟುಪದ ಗುರುತಿಸುವ ಮಂದಿಗೂ ನಡುವಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು

ಕಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಹೆಸರುಪದದೊಂದಿಗೆ ಎಸಕಪದವನ್ನೂ ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ.

(ಔ) ಎಸಕವನ್ನು ತನ್ನ ಅಳವಿನಿಂದಲೇ ನಡೆಸಬಲ್ಲ ಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಕ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ.

(ಃ) ಹೆಸರುಪದ ತಿಳಿಸುವ ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸೆಂದು ಕಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಿರುವಲ್ಲಿ ಗ/ಇಗ ಒಟ್ಟಿನ ಬಳಕೆ ಇತ್ತಿ ಒಟ್ಟನ್ನು, ಮತ್ತು ಗಾರ ಒಟ್ಟಿನ ಬಳಕೆ ತಿ ಒಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ.

(ಙ) ಎಸಕಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಇಕೆ/ಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ತ ಒಟ್ಟನ್ನು, ಎಸಕಗಳ ದೊರೆತವನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಮುಟ್ಟನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಇಗ/ಗ ಇಲ್ಲವೇ ತ ಒಟ್ಟನ್ನು, ಎಸಕದ ಅಲ್ಲಗಳೆತವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಅ ಒಟ್ಟಿನೊಂದಿಗೆ ವು ಒಟ್ಟನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಅದ್ ಒಟ್ಟಿನೊಂದಿಗೆ ಇಕೆ ಒಟ್ಟನ್ನು ಎಸಕಪದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ.

(ಞ) ಪಾಂಗುಗಳ ಪರಿಚಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಹೆಸರುಪದಗಳಿಗೆ ತನ ಒಟ್ಟನ್ನು ಮತ್ತು ಗಾರ ಇಲ್ಲವೇ ಅಟ ಎಂಬವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಪದಗಳಿಗೆ ಇಕೆ ಒಟ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ.

೨.೨ ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಪದಗಳ ಮುಂದೆ (೧) ಬೇರೆ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು, (೨) ಎಸಕಪದಗಳನ್ನು, ಇಲ್ಲವೇ (೩) ಪರಿಚಿಪದಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿ ಹೊಸ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

<u>ಹೆಸರುಪದ+ಹೆಸರುಪದ</u>	<u>ಎಸಕಪದ+ಹೆಸರುಪದ</u>	<u>ಪರಿಚಿಪದ+ಹೆಸರುಪದ</u>
ಮನೆಗಲಸ	ಸುರಿಮಳೆ	ಹೆಬ್ಬೆರಳು
ಕಣ್ಣುಸನ್ನೆ	ಜಾರುಬಂದಿ	ಮುಂಗಡ
ಕಯ್ಯೊಡಲಿ	ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು	ಒಳಕೋಣೆ
ನೂಲೇಣಿ	ಬೀಸುಗಲ್ಲು	ಹೊರಬಾಗಿಲು
ಮರಗಾಲು	ಸಿಡಿಮದ್ದು	ಕಡೆಗಣ್ಣು
ಜೇನುಹುಳ	ಊರುಗೋಲು	ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ
ತಪ್ಪುಕಾಣಿಕೆ	ಬಿಡುಮುಡಿ	ನಡುಹಗಲು
ತಲೆಗೂದಲು	ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬ	ಕಡುಬಿಸಿಲು
ಕಣ್ಣೀರು	ಬಿಚ್ಚುಗತ್ತಿ	ಓಂಗಾಲು

ಈ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಹೊಲಬುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಹುರುಳನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲ ಹಲವಾರು ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುವಂತೆ, ಈ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಜೋಡುಪದಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

೨.೨.೧ ಹೆಸರುಪದಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ಹೆಸರುಪದವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು:

ಎರಡು ಹೆಸರುಪದಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅ ಒಟ್ಟಿನಿಂದ ತಿಳಿಸಲು ಬರುವಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅವನ್ನು ಒಟ್ಟುಸೇರಿಸಿ ಜೋಡುಪದವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ:

ನೂಲಿನ ಏಣಿ	ನೂಲೇಣಿ	ಕಣ್ಣಿನ ನೀರು	ಕಣ್ಣೆಲರು
ಮುಳ್ಳಿನ ಗಿಡ	ಮುಳ್ಳುಗಿಡ	ಮಳೆಯ ಕಾಲ	ಮಳೆಗಾಲ
ಕೂಲಿಯ ಆಳು	ಕೂಲಿಯಾಳು	ಹೂವಿನ ಗಿಡ	ಹೂಗಿಡ
ಸೊಪ್ಪಿನಕತ್ತಿ	ಸೊಪ್ಪುಕತ್ತಿ	ನಾರಿನ ಬಟ್ಟೆ	ನಾರುಬಟ್ಟೆ
ಅಕ್ಕಿಯ ಗಂಜಿ	ಅಕ್ಕಿಗಂಜಿ	ಮೀಸಿನ ಎಣ್ಣೆ	ಮೀಸೆಣ್ಣೆ
ಸನ್ನೆಯ ನುಡಿ	ಸನ್ನೆನುಡಿ	ಹಣೆಯ ಪಟ್ಟಿ	ಹಣೆಪಟ್ಟಿ

ಇಂತಹ ಜೋಡುಪದಗಳ ಮೂಲಕ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ: ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಮೊದಲನೆಯ ಹೆಸರುಪದದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ಹೆಸರುಪದ ಗುರುತಿಸುವ ಪಾಂಗಿನ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಒಂದು ಬಗೆ, ಮತ್ತು ಒಂದು ವಸಕವನ್ನು ಬಳಸಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆ.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಜೇಡಿಮಣ್ಣು ಎಂಬ ಜೋಡುಪದದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಎಂತಹದು ಎಂಬುದನ್ನು ಜೇಡಿ ಎಂಬ ಪದ ನೇರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಕಣ್ಣೆಲರು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನೀರು ಎಂತಹದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಣ್ಣು ಪದ ನೇರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಒಸರು ಎಂಬ ವಸಕದ ಮೂಲಕ (ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಒಸರುವ ನೀರು ಎಂಬುದಾಗಿ) ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಜೋಡುಪದಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಎತ್ತುಗೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

(ಕ) ನೇರವಾಗಿ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಜೋಡುಪದಗಳು:

ದಿಡ್ಡಿಬಾರಿಲು	ಜೇಡಿಮಣ್ಣು
ಎದೆಕಿಚ್ಚು	ತವರುಮನೆ
ತೊಗಲುಹಾಳೆ	ಸೋಲೆಬುರುಡೆ
ಗೇಲರುಬೀಜ	ಬಾನಂಬು
ಬಿದಿರುಮೆಳೆ	ಅಕ್ಕಿಕಾಳು

(ಚ) ವಸಕವನ್ನು ಬಳಸಿ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಜೋಡುಪದಗಳು:

ಕಣ್ಣೆಲರು	ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಒಸರುವ ನೀರು
ಜೇಲನುಹುಳ	ಜೇನು ಕಲೆಹಾಕುವ ಹುಳ

ಮುಳ್ಳುಗಿಡ	ಮುಳ್ಳುಗಳಿರುವ ಗಿಡ
ಮಳೆಗಾಲ	ಮಳೆ ಬರುವ ಕಾಲ
ಹೂಗಿಡ	ಹೂ ಬಿಡುವ ಗಿಡ
ಬಾಗಿಲಾಳು	ಬಾಗಿಲನ್ನು ಕಾಯುವ ಆಳು
ಕೂಲಿಯಾಳು	ಕೂಲಿ ಮಾಡುವ ಆಳು
ಸೊಪ್ಪುಕತ್ತಿ	ಸೊಪ್ಪು ತರಿಯುವ ಕತ್ತಿ

(ಟ) ಈ ಎರಡನೆಯ ಬಗೆಯ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಎಸಕವನ್ನು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಡೆಸುವವರನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಹೆಸರುಪದವೇ ತಿಳಿಸುವಂತಹವೂ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎತ್ತುಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು:

ಕಲ್ಲುಕುಟಗ	ಕಲ್ಲನ್ನು ಕುಟಿಯುವ ಮಂದಿ
ಹಣಪಡೆಗ	ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮಂದಿ
ನಾಡಾಳ್	ನಾಡನ್ನು ಆಳುವ ಮಂದಿ
ನೋವಳಿಕೆ	ನೋವನ್ನು ಅಳಿಸುವ ಮದ್ದು
ಕಳೆಕುಲಿ	ಕಳೆಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಮದ್ದು
ಬಯಲಾಟ	ಬಯಲಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಆಟ

ಎರಡು ಹೆಸರುಪದಗಳ ನಡುವೆ ಹೋಲಿಕೆಯ ಸಂಬಂಧವಿರುವಲ್ಲೂ ಅವೆರಡನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ; ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಕೆಂಡಗಣ್ಣು ಎಂಬುದು ಕೆಂಡದ ಕಣ್ಣನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಅದು ಕೆಂಡದ ಹಾಗೆ ಕೆಂಪಾಗಿರುವ ಕಣ್ಣನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ; ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

ಕಲ್ಲಿನಂತಹ ಎದೆ	ಕಲ್ಲೆದೆ	ಆನೆಯಂತಹ ಕಲ್ಲು	ಅನಗಲ್ಲು
ತಾಯಿಯಂತಹ ಬೇರು	ತಾಯಿಬೇರು	ಕಯ್ಯಂತಹ ಕಂಬ	ಕಯ್ಯಂಬ

ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆಗಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯ ಹೆಸರುಪದವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ; ಎರಡನೆಯ ಹೆಸರುಪದವನ್ನು (ತುಷ್ಟದಂತಹ ಜೇನು : ಜೇನುತುಷ್ಟ), ಇಲ್ಲವೇ ಎರಡು ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನೂ (ಇಲಿಯ

ಕೆವಿಯಂತಹ ಎಲೆಯಿರುವ ಡಂಬು : ಇಲಿಕಿವಿ) ಹೋಲಿಕೆಗಾಗಿ ಬಳಸಿರುವ ಜೋಡುಪದಗಳೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೊಲಬುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಬರುತ್ತದೆ.

೨.೨.೨ ಹೆಸರುಪದಕ್ಕೆ ಎಸಕಪದವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು:

ಹೆಸರುಪದದ ಮೊದಲು ಎಸಕಪದ ಬಂದಿರುವ ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಮುಕ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಹುರುಳುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಬಳಸಬಹುದು:

(೧) ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಎಸಕಪದದ ಮೂಲಕ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಸಕವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ

(೨) ಒಮ್ಮೆ ನಡೆದ ಎಸಕವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಸುಡುನೀರು ಎಂಬ ಜೋಡುಪದಕ್ಕೆ ಕಯ್ ಸುಡುವಶ್ಚು ಬಿಸಿಯಾಗಿರುವ ನೀರು ಎಂಬ ಹುರುಳಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಸುಡು ಎಸಕಪದ ಒಂದು ಬಳಕೆಯ ಎಸಕವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಸುಡುಗಾಯ ಎಂಬ ಜೋಡುಪದಕ್ಕೆ ಸುಟ್ಟುದರಿಂದಾಗಿ ಆದ ಗಾಯ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಸುಡು ಎಸಕಪದ ಒಮ್ಮೆ ನಡೆದ ಎಸಕವನ್ನಶ್ಚೇ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಜೋಡುಪದಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಎತ್ತುಗೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

ಬಳಕೆಯ ಎಸಕ

ಒಮ್ಮೆ ನಡೆದ ಎಸಕ

ಸುಡುನೀರು	ಸುಡುವ ನೀರು	ಸುಡುಗಾಯ	ಸುಟ್ಟಗಾಯ
ಅಂಟುಬೇಣ	ಅಂಟುವ ಬೇಣ	ಅಂಟುಹಲಿಗ	ಅಂಟಿದ ಹಲಿಗೆ
ಉಜ್ಜುಗಲ್ಲು	ಉಜ್ಜುವ ಕಲ್ಲು	ಉಜ್ಜುಗಾಯ	ಉಜ್ಜಿದ ಗಾಯ
ಸೀಳುವನೋಟ	ಸೀಳುವ ನೋಟ	ಸೀಳುತ್ತಿ	ಸೀಳಿದ ತುಟಿ
ಹುರಿಗಾವಲಿ	ಹುರಿಯುವ ಕಾವಲಿ	ಹುರಿಗಾಳು	ಹುರಿದ ಕಾಳು
ಕಟ್ಟುಪಟ್ಟಿ	ಕಟ್ಟುವ ಪಟ್ಟಿ	ಕಟ್ಟುಕತೆ	ಕಟ್ಟಿದ ಕತೆ

ಎಸಕಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಾಂಗುಗಳಾಗಿ ಬರುವ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಜೋಡುಪದಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಸರಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ; ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಹುರಿಗಡಲೆ ಎಂಬ ಜೋಡುಪದದಲ್ಲಿ ಕಡಲೆ ಎಂಬುದು ಎಸಕದ ಈಡನ್ನು

ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ (ಈ ಕಡಲೆಯನ್ನು ಹುರಿದಿದ್ದಾರೆ), ಮತ್ತು ಸೋಲಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ತಟ್ಟೆ ಎಂಬುದು ಎಸಕದ ಜಾಗವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ (ಈ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ).

ಗೋರುಮಣಿ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಜೋಡುಪದದಲ್ಲಿ ಮಣಿ ಎಂಬುದು ಎಸಕದ ಸುರುಪಾಂಗಾಗಿದೆ (ಈ ಮಣಿಯಿಂದ ಗೋರುತ್ತಾರೆ). ಇದಲ್ಲದೆ, ಹೋಲಿಕೆಯ ಪತ್ತುಗೆಯಿರುವಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ (ಠಾಸುಗಲ್ಲು : ಹಾಸಿದಂತಿರುವ ಕಲ್ಲು).

ಈ ರೀತಿ ಎಸಕಪದ ಮತ್ತು ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಸೇರಿಸಿ ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಈ ಹೊಲಬು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಬಲ್ಲದು.

ಕೆಲವು ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಎಸಕಪದಗಳು ಬರಿಯ ಪರಿಚೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಪರಿಚೆಬೇರುಗಳ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ನೆರೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಎಸಕಪದವಾಗಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟುಸೇರು, ಹತ್ತಿರ ಬರು ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ; ಆದರೆ, ಇದೇ ಪದವನ್ನು ನೆರೆಮನೆ, ನೆರೆಯೂರು, ನೆರೆಹಳ್ಳಿ ಮೊದಲಾದ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದಾಗ ಅದು ಪಕ್ಕದ, ಹತ್ತಿರದ ಎಂಬ ಹುರುಳು ಕೊಡುವ ಒಂದು ಪರಿಚೆಬೇರಿನ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ತಿಳಿ ಬೊಕ್ಕಟವಾಗು ಇಲ್ಲವೇ ಕದಡಿಕೆ ಇಲ್ಲವಾಗು (ತಿಳಿಗೊಳ, ತಿಳಿಸಾರು, ತಿಳಿಯೆಣ್ಣೆ), ತನಿ ಬೆಳೆಯು (ತನಿಗಂಪು, ತನಿರಿಚ್ಚು, ತನಿಗಂಡ), ಸೀಯು ಕರಟಹೋಗು (ಸೀತೆನೆ, ಸೀಕರಿ), ಅಸಿ ಬತ್ತಿಹೋಗು, ಬಡವಾಗು (ಅಸಿನಡು, ಅಸಿಬೆರಳು) ಮೊದಲಾದ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಎಸಕಪದಗಳೂ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾದಾಗ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಎಸಕದ ಹುರುಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪಾಂಗಿನ ಪರಿಚೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಎಸಕಪದಗಳ ಪರಿಚೆರೂಪವನ್ನೂ ಹೆಸರುಪದಗಳ ಮೊದಲು ಹೆಸರುಕಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ; ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ, ತಿನ್ನುವ ಹಣ್ಣು, ಬೇಡದ ಕೆಲಸ ಎಂಬಂತಹ ಪದಕಂತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು; ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಪರಿಚೆರೂಪಗಳನ್ನು ಹೆಸರುಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಜೋಡುಪದಗಳಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಪರಿಚೆಪದಗಳ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಎತ್ತುಗೆ; ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಕೆಡು ಎಂಬ ಎಸಕಪದದ ಪರಿಚಿರೂಪ; ಆದರೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಮೇಲೆ ನೋಡುವಾಗ ಇದೊಂದು ಪರಿಚಿಪದದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ (ಕೆಟ್ಟ ಉಡುಗ). ತಗು ಎಂಬ ಎಸಕಪದದ ಪರಿಚಿರೂಪವಾಗಿರುವ ತಕ್ಕ ಎಂಬುದೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಿಚಿಪದದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ (ಅವನಿಗ್ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ).

೨.೨.೩ ಹೆಸರುಪದಕ್ಕೆ ಪರಿಚಿಪದವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು:

ಇಂತಹ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಪದವಾಗಿ ಹೆಸರುಪರಿಚಿ (adjective) ಮತ್ತು ಎಸಕಪರಿಚಿ (adverb) ಎಂಬ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಪರಿಚಿಪದಗಳು ಬರಬಲ್ಲವು; ಈ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಪರಿಚಿಪದಗಳ ಬಳಕೆಯ ನಡುವೆ ಒಂದು ಮುಕ್ಯವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ: ಹೆಸರುಪರಿಚಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಹೆಸರುಪದ ಗುರುತಿಸುವ ಪಾಂಗಿನ ಪರಿಚಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ; ಆದರೆ, ಎಸಕಪರಿಚಿಗಳು ಜೋಡುಪದದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಎಸಕದ (ಇರುವಿಕೆಯ) ಪರಿಚಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಅಂತಹ ಎಸಕದ ಮೂಲಕ ಹೆಸರುಪದ ಗುರುತಿಸುವ ಪಾಂಗಿನ ಪರಿಚಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಕಿರುಬೆರಳು ಎಂಬ ಜೋಡುಪದದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಕಿರು ಎಂಬ ಹೆಸರುಪರಿಚಿ ಬೆರಳು ಎಂಬ ಹೆಸರುಪದ ಗುರುತಿಸುವ ಪಾಂಗಿನ ಪರಿಚಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಹಿಂಬರಹ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಹಿಂ ಎಂಬ ಎಸಕಪರಿಚಿಯ ಬೇರು ಬರೆ ಎಂಬ ಎಸಕದ ಪರಿಚಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮೂಲಕ (ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಬರಹ ಎಂಬುದಾಗಿ) ಬರಹ ಎಂಬ ಹೆಸರುಪದದ ಪರಿಚಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಎಸಕಪರಿಚಿಗಳು ಹೆಸರುಪದ ಗುರುತಿಸುವ ಪಾಂಗಿನ ಪರಿಚಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಬಲ್ಲವು; ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ ನಡುಹಗಲು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ನಡು ಎಂಬ ಎಸಕಪರಿಚಿ ನೇರವಾಗಿ ಹಗಲಿನ ನಡುಬಾಗವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಸಕವೊಂದನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಎಸಕಪರಿಚಿಗಳು ಈ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಬಳಕೆಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

(ಕ) ಹೆಸರುಪರಿಚಿಗಳ ಬಳಕೆ:

ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಲವು ಹೆಸರುಪರಿಚೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಬೇರಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಈ ಹೊಲಬನ್ನು ಬಳಸಿ ತುಂಬಾ ಅಡಕವಾದ ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಬೇರಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಬಲ್ಲ ಕೆಲವು ಮುಕ್ಯವಾದ ಹೆಸರುಪರಿಚೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಟ್ಟಲೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

(೧) ಅಳ್

ಇದಕ್ಕೆ ತೋರಿಕೆಯ, ಮೇಲ್ಮೇಲಿನ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ; ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಅಳ್ಳೆಲರು ಎಂದರೆ ಮೇಲ್ಮೇಲಿನ, ಗೀರಿದ ಇಲ್ಲವೇ ಪರಚಿದ ಗಾಯ (ಏರು ಎಂದರೆ ಗಾಯ). ಇದಲ್ಲದೆ, ನವುರಾದ (ಅಳ್ಳಿದುಳು), ತೆಳುವಾದ (ಅಳ್ಳಿತ್ತಿ) ಎಂಬಂತಹ ಹುರುಳೂ ಇದಕ್ಕಿದೆ.

ಇದೇ ಅಳ್ ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬೇರೂ ಇದೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟಿಯಾದ, ದಪ್ಪವಾದ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ (ಅಳ್ಳೆಸರು ಎಂದರೆ ದಪ್ಪವಾದ ಕೆಸರು).

(೨) ಇನ್/ ಇಮ್

ಇದಕ್ಕೆ ಸಿಹಿಯಾದ (ಇನ್ನುಟಿ, ಇಮ್ರಾವು, ಇನ್ನುಣಿಸು, ಇಮ್ರೊರೆ), ಚನ್ನಾಗಿರುವ (ಇನ್ನೊಲಳು), ಇಲ್ಲವೇ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಗುವ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ. ಇನಿ ಎಂಬ ಪದರೂಪದಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ (ಇನಿಮಾವು, ಇನಿಗಂಪು, ಇನಿಗಯ್ತು, ಇನಿನುಡಿ, ಇನಿನಲ್ಲ, ಇನಿಗಣ್ಣು, ಇನಿಗೋಲು ಎಂದರೆ ಕಬ್ಬು).

(೩) ಎರ್

ಇದಕ್ಕೆ ಕಡುಕೆಂಪು ಇಲ್ಲವೇ ಕಡುಕಂದು ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ; ಇದರ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಎರ್ನೆಲ, ಎರ್ಮಣ್ಣು, ಎರ್ಗತ್ತಲ್ ಎಂಬಂತಹ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

(೪) ಎಚ್/ಎಚ

ಇದಕ್ಕೆ ಎಳೆಯ (ಎಳೆಹುಲ್ಲು, ಎಳಗರು, ಎಳಗರಿಕೆ), ನಸು (ಎಳೆಗಪ್ಪು, ಎಳಗಂಪು, ಎಳಗತ್ತಲೆ, ಎಳಗಾಳಿ, ಎಳಗಾವು), ನವುರು (ಎಳೆತೊಗಲು, ಎಳವೊಳಗು), ಚಿಕ್ಕ (ಎಳಗೂಸು, ಎಳಮಿಂಚು, ಎಳಮುತ್ತು) ಎಂಬಂತಹ ಹುರುಳುಗಳಿವೆ; ತೆರೆಯುಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗುವ ಪದಗಳೆದುರು ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮೊದಲು ವಕಾರವನ್ನಿರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ (ಎಳೆ+ಎಲರು-ಎಳೆವೆಲರು).

ಎಳನೀರು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಇದು ನೀರಿನ ಬದಲು ನೀರಿರುವ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

(೫) ಒಣ

ಇದಕ್ಕೆ ಒಣಗಿದ (ಒಣನೆಲ, ಒಣದೊಗಲು), ಬಾಡಿದ (ಒಣಗಿಡ), ಕೊರಗುವ ಇಲ್ಲವೇ ಅಳುವ (ಒಣಮೋರೆ), ಟೊಳ್ಳು (ಒಣಹರಟೆ), ಪಡಪಿಲ್ಲದ (ಒಣಕೆಲಸ, ಒಣಮಾತು, ಒಣಬಾಳು), ತೋರಿಕೆಯ (ಒಣನಗು) ಎಂಬಂತಹ ಹುರುಳುಗಳಿವೆ.

(೬) ಬಳ್ಳ

ಇದಕ್ಕೆ ಬಳ್ಳಿಯ ಇಲ್ಲವೇ ಚೆಲುವಾದ (ಬಳ್ಳಾಡು, ಬಳ್ಳನ್ನಡ, ಬಳ್ಳಂಪು), ನನ್ನಿ (ಬಳ್ಳಾತು ಎಂದರೆ ನೀತಿಯ ಮಾತು), ದೊಡ್ಡ (ಬಳ್ಳಿಡಿ, ಬಳ್ಳೆರೆ, ಬಳ್ಳಿಂಚು), ಹೆಚ್ಚಿನ (ಬಳ್ಳಸರು) ಎಂಬಂತಹ ಹುರುಳುಗಳಿವೆ; ತೆರೆಯುಲಿಯ ಮೊದಲು ಇದರ ಕೊನೆಯ ಳಕಾರ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ (ಬಳ್ಳಲರು, ಬಳ್ಳಾಳು).

(೭) ಕಟ್ಟ/ಕಡು

ಇದಕ್ಕೆ ಬಿಗಿಯಾದ (ಕಡುಗಂಟು), ಅಳವಿನ (ಕಟ್ಟಾಳು, ಕಟ್ಟಸಕ, ಕಡುಬಲ್ಲಿದ), ಬಿರುಸಾದ (ಕಡುಗಾಳಿ, ಕಡುಮಳೆ, ಕಟ್ಟುಕ್ಕು), ಹೆಚ್ಚಿನ (ಕಡುಕೇಡು, ಕಡುಗತ್ತಲೆ, ಕಡುಮುಪ್ಪು, ಕಟ್ಟುಕು, ಕಟ್ಟಿಂದ, ಕಟ್ಟದಟು), ದೊಡ್ಡ (ಕಡುಕಳ್ಳ, ಕಡುಕಾವಲಿ, ಕಟ್ಟರಸ), ದಟ್ಟವಾದ ಇಲ್ಲವೇ ದಪ್ಪವಾದ (ಕಟ್ಟಡವಿ, ಕಟ್ಟಂಬಲಿ) ಎಂಬಂತಹ ಹುರುಳುಗಳಿವೆ.

ಇದರ ಎರಡು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಎಂಬುದು ತೆರೆಯುಲಿಯ ಮೊದಲು (ಕಟ್ಟಡವಿ, ಕಟ್ಟಿರುವೆ, ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟರೆ) ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಕಡು ಎಂಬುದು ಮುಚ್ಚುಲಿಯ ಮೊದಲು (ಕಡುಬಿಸಿಲು, ಕಡುಬಡವ) ಬರುತ್ತದೆ.

ಕಕಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗುವ ಕೆಲವು ಪದಗಳೆದುರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಗ್ ಎಂಬ ರೂಪವೂ ಇದೆ (ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ, ಕಗ್ಗಲ್ಲು). ಆದರೆ, ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವವರು ಇಂತಹ ಪದಗಳೊಂದಿಗೂ ಕಡು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಬಳಸಬಹುದು.

(ಉ) ಕಮ್

ಇದಕ್ಕೆ ಸೊಗಡು ಎಂಬ ಹುರುಳಿದ್ದು, ಕಮೈಲರು, ಕಮೈಣ್ಣೆ ಎಂಬಂತಹ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

(ಊ) ಕಯ್

ಇದಕ್ಕೆ ಕಹಿ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ; ಕಯ್ನೊಪ್ಪು, ಕಯ್ನೋರೆ ಎಂಬಂತಹ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಳಕೆಯಿದೆ.

(ಊ) ಕಾರ್/ಕರಿ

ಈ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಪ್ಪು ಎಂಬ ಹುರುಳಿದ್ದು, ತೆರೆಯುಲಿಗಳ ಮೊದಲು ಇದು ಕಾರ್ ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿ (ಕಾರಿರುಳು, ಕಾರಡವಿ, ಕಾರೆಳ್ಳು) ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚುಲಿಗಳ ಮೊದಲು ಕರಿ ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿ (ಕರಿನೀರು, ಕರಿಬೇವು, ಕರಿಹಲಿಗ್) ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಕಟ್ಟಲೆಗೆ ಕೆಲವು ಹೊರಪಡಿಕೆಗಳೂ ಇವೆ; ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಕಾರ್ಗತ್ತಲೆ, ಕಾರ್ಯೋಡ, ಕಾರ್ಯುಗಿಲು ಎಂಬಂತಹ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಮುಚ್ಚುಲಿಗಳ ಮೊದಲೂ ಕಾರ್ ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ, ಕನ್ನಾಡು, ಕಮೈರ ಎಂಬಂತಹ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಕೊನೆಯ ರಕಾರ ಅದರ ಮುಂದಿನ ಮುಚ್ಚುಲಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಆದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸುವ ತೆರೆಯುಲಿಗಳ ಮೊದಲು ಕಾರ್ ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚುಲಿಗಳ ಮೊದಲು ಕರಿ ಎಂಬ ಮೇಲಿನ ಕಟ್ಟಲೆಯನ್ನೇ ಕನ್ನಡದ

ಒಲವು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ ಎಂಬ ರೂಪದ ಇನ್ನೊಂದು ಪರಿಚೇಬೇರೂ ಇದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಮಳೆಗಾಲ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ; ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಗಾಲ, ಕಾರ್ಮಗಿಲು ಎಂಬ ಪದಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು; ಇದೇ ಬೇರನ್ನು ಬಳಸಿರುವ ಕಾರ್ಮಾಗ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಮಳೆಗಾಲದ ತೊಡಗಿಕೆ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ; ಆದರೆ, ಈ ಬೇರಿಕೆ ಕಠಿ ಎಂಬ ಎರಡನೆಯ ರೂಪ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬೇರನ್ನೂಚ್ ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ.

(೧೦) ಕಿತ್ತ್/ಕಿರು

ಈ ಪರಿಚೇಬೇರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ; ಇದರ ಎರಡು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತ್ ಎಂಬುದು ತೆರೆಯಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗುವ ಹೆಸರುಪದಗಳ ಮೊದಲು ಬರುತ್ತದೆ (ಕಿತ್ತೂಸಿರು, ಕಿತ್ತೂಲೆ, ಕಿತ್ತೂರಕು, ಕಿತ್ತೂಸಳು), ಮತ್ತು ಕಿರು ಎಂಬುದು ಮುಚ್ಚುಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗುವ ಹೆಸರುಪದಗಳ ಮೊದಲು ಬರುತ್ತದೆ (ಕಿರುಕೆ, ಕಿರುಕೋಣೆ, ಕಿರುಗತ್ತಿ, ಕಿರುತೋಟ, ಕಿರುನಾಲಿಗ).

ಮೇಲಿನ ಕಟ್ಟಲೆಗೆ ಕೆಲವು ಹೊರಪಡಿಕೆಗಳೂ ಇವೆ; ಕಿಗ್ಡಲು, ಕಿಗ್ಡೆ, ಕಿಗ್ಡಣ್ಣು ಎಂಬಂತಹ ಕೆಲವು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರು ಎಂಬುದರ ಕೊನೆಯ ಉಕಾರ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿ, ಅದರ ಹಿಂದಿನ ರಕಾರ ಅದರ ಬಳಿಕ ಬಂದ ಮುಚ್ಚುಲಿಯ ರೂಪವನ್ನೇ ಪಡೆದಿದೆ.

ಆದರೆ, ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಮುಚ್ಚುಲಿಯ ಮೊದಲಿಗೆ ಕಿರು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಬಳಸಬಹುದು.

(೧೧) ಕೂರ್

ಇದಕ್ಕೆ ಹರಿತವಾದ (ಕೂರ್ಬಾಳು, ಕೂರ್ಯತ್ತಿ, ಕೂರ್ಯಯ್ದು), ಚೂಪಾದ (ಕೂರಂಬು, ಕೂರ್ಬಾಡೆ, ಕೂರ್ಬಲಿ), ಬೆಚ್ಚಿಸುವ (ಕೂರ್ಬಾಯಿ), ಬಿರುಸಾದ (ಕೂರ್ಬಿಸಿಲು, ಕೂರ್ಬಡಿ), ಹೆಚ್ಚಿನ (ಕೂರ್ಬೋವು, ಕೂರ್ಬಾಯ), ಕೆಟ್ಟ (ಕೂರ್ಬಲಿಸ) ಎಂಬಂತಹ ಹುರುಳುಗಳಿವೆ.

(೧೨) ಕೆನ್

ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಂಪು ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ; ಇದರ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕೆನ್ನಕ್ಟಿ, ಕೆನ್ಸುರಿ, ಕೆನ್ಸೆತ್ರರು, ಕೆಂದುಟಿ, ಕೆಂಗಣ್ಣು ಎಂಬಂತಹ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

(೧೪) ಕೆಲಸ್/ಕಿಸು

ಈ ಪರಿಚಿಬೇರಿಗೂ ಕೆಂಪು ಎಂಬ ಹುರುಳೇ ಇದೆ; ಇದರ ಎರಡು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ್ ಎಂಬುದು ಅದರ ಬಳಕೆ ತೆರೆಯುಲಿ ಬಂದಿರುವಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ (ಕೆಲಸಕ್ಟಿ, ಕೆಲಸುರಿ, ಕೆಲಸೂಡಲು) ಮತ್ತು ಕಿಸು ಎಂಬುದು ಅದರ ಬಳಕೆ ಮುಚ್ಚುಲಿ ಬಂದಿರುವಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ (ಕಿಸುಗಣ್ಣು, ಕಿಸುಗಲ್ಲು, ಕಿಸುವೊನ್ನು).

(೧೫) ಚನ್/ಚೆನ್

ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ (ಚೆನ್ಸೆನಪು), ಅಂದವಾದ (ಚೆಂದುಟಿ, ಚೆನ್ಸುಡೆ, ಚೆನ್ಸುಡಿ, ಚೆನ್ಸುಲರು), ಒಳ್ಳೆಯ (ಚೆನ್ಸಾಕಕು, ಚೆನ್ಸಾಟಿ, ಚೆನ್ಸುಡಿ) ಎಂಬಂತಹ ಹುರುಳುಗಳಿವೆ.

ಚೆನ್ (ಇಲ್ಲವೇ ಚೆನ್) ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬೇರಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಂಪು ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ (ಚೆಂದಾವರೆ, ಚೆಂಚೊನ್ನು, ಚೆಂದಳೆರು, ಚೆಂದುಟಿ). ಆದರೆ, ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವವರು ಕೆಂಪು ಎಂಬ ಹುರುಳು ಬೇಕಿರುವಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ್/ಕಿಸು ಇಲ್ಲವೇ ಕೆನ್ ಎಂಬ ಬೇರುಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಬಹುದು.

(೧೬) ಜೋನಿ

ಇದಕ್ಕೆ ನೀರಾದ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ; ಇದರ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಜೋನಿಬೆಲ್ಲ ಎಂಬ ಜೋಡುಪದದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇಂತಹ ಹುರುಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ.

(೧೭) ತಣ್

ಇದಕ್ಕೆ ತಣ್ಣಗಿನ (ತಣ್ಣೆಲರು, ತಣ್ಣೆಲರು), ಆರಿಹೋದ (ತಣ್ಣೊಡರು), ಕಡಿಮೆಯಾದ (ತಣ್ಣೆಸಿಲು) ಎಂಬಂತಹ ಹುರುಳುಗಳಿವೆ.

(೧೮) ತೆಳ್/ತೆಳು

ಇದಕ್ಕೆ ತೆಳು (ತೆಳ್ಳೆರೆ ಎಂದರೆ ತೆಳು ಚಂದ್ರ, ತೆಳ್ಳೆಲರು ಎಂದರೆ ತೆಳುವಾಗಿ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ), ನವುರು (ತೆಳ್ಳದಪು ಎಂದರೆ ನವುರಾದ ಕೆನ್ನೆ), ಚಿಕ್ಕ (ತೆಳ್ಳೆರೆ ಎಂದರೆ ಚಿಕ್ಕ ತೆರೆ, ತೆಳ್ಳಡು) ಎಂಬಂತಹ ಹುರುಳುಗಳಿವೆ. ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೆಳು ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು (ತೆಳುಚೀಲ, ತೆಳು ತೊಗಲು, ತೆಳುನೋಟ, ತೆಳುಬಟ್ಟೆ).

ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಲಿಗಳೆದುರು ತೆಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ತೆರೆಯುಲಿಗಳೆದುರು ತೆಳ್ಳ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.

(೧೯) ನಲ್/ನಲ್ಲ

ಇದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ (ನಲ್ಪುಡಿ, ನಲ್ಗಾಪು), ನವಿರಾದ (ನಲ್ಮಿಸುನಿ), ಅಂದವಾದ (ನಲ್ಗಾಣಸು), ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ (ನಲ್ಪುಡಿ, ನಲ್ಗತಿ), ರುಚಿಯಾದ (ನಲ್ಗಲ್ ಎಂದರೆ ರುಚಿಯಾದ ಮಜ್ಜೆಗೆ, ನಲ್ಗುಟುಕು, ನಲ್ಗುಣೆಸು) ಎಂಬಂತಹ ಹುರುಳುಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚುಲಿಗಳೆದುರು ನಲ್ ಮತ್ತು ತೆರೆಯುಲಿಗಳೆದುರು ನಲ್ಲ (ನಲ್ಲಂಬು, ನಲ್ಲಾಳು, ನಲ್ಲುಣೆಸು) ಎಂಬ ರೂಪಗಳಿವೆ.

(೨೦) ನಿಟ್ವ/ನಿಡು

ಇದಕ್ಕೆ ಉದ್ದವಾದ (ನಿಡುಗಣ್ಣು, ನಿಡುಗೂರಳು, ನಿಟ್ವೆಲುಬು), ಉದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ (ನಿಡುಸುಯಿಲು, ನಿಡುನಡಿಕೆ, ನಿಟ್ಟುಸಿರು), ಹರಹು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ (ನಿಡುಗಿಟ್ಟು, ನಿಟ್ಟಯ್ಯೆ, ನಿಟ್ಟಿರೈ), ಎತ್ತರದ (ನಿಟ್ಟಲೆ, ನಿಡುಮರ), ದೊಡ್ಡ (ನಿಡುಗಲ್ಲು) ಎಂಬಂತಹ ಹುರುಳುಗಳಿವೆ; ಇದರ ಎರಡು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ನಿಟ್ವ ಎಂಬುದು ತೆರೆಯುಲಿಗಳ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ನಿಡು ಎಂಬುದು ಮುಚ್ಚುಲಿಗಳ ಮೊದಲು ಬರುತ್ತವೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ನೆಟ್ವೆಲುವು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನೆಟ್ವ ಎಂಬ ರೂಪವೂ ಇದೆ.

(೨೧) ನುಣ್/ನುಣ್ಣ

ಇದಕ್ಕೆ ನುಣುಪಾದ (ನುಣ್ಣೆಸಳು, ನುಣ್ಣೊಡೆ), ಮೆತ್ತಗಿನ (ನುಣ್ಣುಳಲು), ನವಿರಾದ (ನುಣ್ಣಿರು, ನುಣ್ಣುರುಳು), ಚೊಕ್ಕಟವಾದ, ನಯವಾದ (ನುಣ್ಣುಡಿ,

ನುಣ್ಯಾತು) ಎಂಬಂತಹ ಹುರುಳುಗಳಿವೆ. ಇದು ಮುಚ್ಚುಲಿಯೆದುರು ನುಣ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತೆರೆಯಲಿಯೆದುರು ನುಣ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

(೨೨) ಪೇರ್/ಹೇರ್, ಪರ್/ಹರ್

ಈ ಹೆಸರುಪರಿಚೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ; ಇದಕ್ಕಿರುವ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಪಕಾರದಿಂದ ಮೊದಲಾಗುವವು ಹಳೆಗನ್ನಡದವು, ಮತ್ತು ಪಕಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗುವವು ಹೊಸಗನ್ನಡದವು; ಆದರೆ, ಪಕಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗುವವನ್ನು ಬಳಸಿರುವ ಕೆಲವು ಜೋಡುಪದಗಳು ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಅವನ್ನೂ ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಉದ್ದ ತೆರೆಯಲಿ ಮತ್ತು ಗಿಡ್ಡ ತೆರೆಯಲಿಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ (ಪೇರ್-ಪರ್, ಹೇರ್-ಹರ್) ಅವುಗಳ ಬಳಕೆ ಬರುವ ಹೆಸರುಪದ ತೆರೆಯಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಮುಚ್ಚುಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ತೆರೆಯಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗುವುದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಉದ್ದ ತೆರೆಯಲಿಯ ರೂಪ ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚುಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗುವುದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗಿಡ್ಡ ತೆರೆಯಲಿಯ ರೂಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಎತ್ತುಗೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

<u>ತೆರೆಯಲಿ ಬಂದಿರುವಲ್ಲಿ</u>		<u>ಮುಚ್ಚುಲಿ ಬಂದಿರುವಲ್ಲಿ</u>	
ಪೇರಣಕ	ಪೇರಾಳು	ಪೆರ್ಕತೆ	ಪೆರ್ಕುಟಿ
ಪೇರರಸು	ಪೇರುರಿ	ಪೆರ್ಕಾತು	ಪೆರ್ಕುಡಿ
ಹೇರಡವಿ	ಹೇರಾನ್	ಹೆದ್ದಾರಿ	ಹೆಗ್ಗತ್ತಲೆ
ಹೇರಾಳು	ಹೇರೂರು	ಹೆಬ್ಬಾವು	ಹೆಜ್ಜೆನು

ಹರ್ ಎಂಬ ಎಸಕಪರಿಚೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ರಕಾರ ಅದರ ಬಳಕೆ ಬರುವ ಮುಚ್ಚುಲಿಯ ರೂಪವನ್ನೇ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಮಾರ್ಪಾಡೂ ಈ ಪರಿಚೆಬೇರನ್ನು ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೆದ್ದಾರಿ, ಹೆಗ್ಗತ್ತಲೆ, ಹೆಬ್ಬಾವು, ಮತ್ತು ಹೆಜ್ಜೆನು ಎಂಬ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಹೆಮ್ಮನ್ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು

ಜೋಡುಪದದಲ್ಲಿ ಅದು ಮಕಾರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಪ್ಲೋ ಎಂಬುದರ ರಕಾರವನ್ನು ಈ ಮಾರ್ಪಾಡು ತಾಗಿಲ್ಲ.

ಇದಕ್ಕೆ ಹಿರಿ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪವೂ ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ (ಹಿರಿಮಗ, ಹಿರಿಮಗಳು).

(೨೩) ಬಿಣ್ಣೆ

ಇದಕ್ಕೆ ದಪ್ಪದ (ಬಿಣ್ಣೋಲ್, ಬಿಣ್ಣೆಚ್ಚಲು, ಬಿಣ್ಣೋಡ್), ದೊಡ್ಡ (ಬಿಣ್ಣೋನ್ ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಗೊನೆ), ತೂಕದ (ಬಿಣ್ಣೋರೆ ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡ, ತೂಕದ ಹೊರೆ), ಕೆಚ್ಚಿನ (ಬಿಣ್ಣುದಿ) ಎಂಬಂತಹ ಹುರುಳುಗಳಿವೆ.

(೨೪) ಬಿರು

ಇದಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟಿ (ಬಿರುಗಲ್ಲು, ಬಿರುಗೋಲು), ಒರಟು (ಬಿರುಗೂದಲು, ಬಿರುನುಡಿ, ಬಿರುಮಂದಿ), ದೊರಗು, ಕಡು (ಬಿರುಬಿಲಿಲು, ಬಿರುಮಳೆ), ಬೇಗ (ಬಿರುಗಾಳಿ, ಬಿರುನಡೆ), ಹೆಚ್ಚಿನ (ಬಿರುಗಯ್ಯೆ, ಬಿರುನಗು), ದೊಡ್ಡ (ಬಿರುಬಾಯಿ) ಎಂಬಂತಹ ಹಲವು ಹುರುಳುಗಳಿವೆ.

ಇದರ ಬಳಿಕ ತೆರೆಯುಲಿ ಬಂದಿದೆಯಾದರೆ ನಡುವೆ ವಕಾರವೊಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ (ಬಿರು+ಎಲರು-ಬಿರುವಲರು; ಬಿರು+ಅಲರು-ಬಿರುವಲರು)

(೨೫) ಬೆಳ್ಳೆ/ಬಿಳಿ

ಇದು ಮುಕ್ಯವಾಗಿ ಬಿಳಿಬಣ್ಣವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು (ಬೆಳ್ಳಡೆ, ಬೆಳ್ಳಲರು, ಬೆಳ್ಳೋಡೆ), ಹೊಳಪಿನ ಇಲ್ಲವೇ ಚುರುಕಿನ ಎಂಬ ಹುರುಳೂ ಇದಕ್ಕಿದೆ (ಬೆಳ್ಳಗ್ಗೆ). ತೆರೆಯುಲಿಗಳ ಮೊದಲು ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಳೆ ಎಂಬ ರೂಪ ಇದೆ (ಬೆಳ್ಳಾನೆ, ಬೆಳ್ಳೆಚ್ಚಿ, ಬೆಳ್ಳೆಲ್). ಮುಚ್ಚುಲಿಗಳ ಮೊದಲು ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಬಿಳಿ ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ (ಬಿಳಿಕಟ್ಟು, ಬಿಳಿಗಡ್ಡೆ, ಬಿಳಿಮೆಣಸು, ಬಿಳಿಮೋಡ).

ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಮುಚ್ಚುಲಿಯೆದುರು ಬಿಳಿ ಮತ್ತು ತೆರೆಯುಲಿಯೆದುರು ಬೆಳ್ಳೆ ಎಂಬ ಕಟ್ಟಲೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇದೇ ಬೆಳ್ ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಚೇರಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆಯ (ಬೆಳ್ಳೋಟ, ಬೆಳ್ಳೆದೆ ಎಂದರೆ ಅಂಜುವ ಎದೆ) ಎಂಬ ಹುರುಳಿನಲ್ಲೂ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಿದೆ.

(೨೬) ಮಾರ್/ಮರು

ಈ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೇರೆ (ಮಾರಾನ್, ಮಾರಾಳು), ಮತ್ತಿನ (ಮರುದಿನ, ಮರುಬಳಕೆ), ಎರಡನೆಯ (ಮರುಚಲು, ಮರುವಾಳು), ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ (ಮಾರೋಡಲು), ಎದುರಿಸ (ಮಾರಡಿ, ಮರುನುಡಿ, ಮರುಮಾತು) ಎಂಬಂತಹ ಹುರುಳುಗಳಿವೆ; ಇದರ ಎರಡು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ ಎಂಬುದು ತೆರೆಯುಲಿಗಳ ಮೊದಲು ಬರುತ್ತದೆ (ಮಾರಣಿಕೆ, ಮಾರೋಲೆ) ಮತ್ತು ಮರು ಎಂಬುದು ಮುಚ್ಚುಲಿಗಳ ಮೊದಲು ಬರುತ್ತದೆ (ಮರುಹುಟ್ಟು, ಮರುನೋಟ).

ಆದರೆ, ಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಬೇರೆ ಕಟ್ಟಲೆಗಳ ಹಾಗೆ, ಮೇಲಿನ ಕಟ್ಟಲೆಯೂ ಒಂದು ಒಲವು ಮಾತ್ರ; ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಡ್ಡಿ, ಮಾರ್ಮನಿಸು, ಮಾರ್ಮೊಳಪು, ಮರುವಣಿಕೆ ಎಂಬಂತಹ ಕೆಲವು ಹೊರಪಡಿಕೆಗಳೂ ಇವೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ, ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಕಟ್ಟಲೆಯನ್ನೇ ಬಳಸಿ ಕಟ್ಟುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

(೨೭) ಹಂ

ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಹುರುಳಿದೆ; ಹಂಗೂಸು ಮತ್ತು ಹಂಗೂಲೆ ಎಂಬ ಎರಡು ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು; ಈ ಹುರುಳು ಬೇಕಿರುವಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೂ ಅಡಕವಾದ ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ.

(೨೮) ಎಣಿಕೆಬೇರುಗಳ ಬಳಕೆ

ಹೆಸರುಪರಿಚಯ ಬೇರುಗಳ ಹಾಗೆ, ಎಣಿಕೆಬೇರುಗಳನ್ನೂ ಹೆಸರುಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಅಡಕವಾದ ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಎರಡು, ಮತ್ತು ಮೂರು ಎಂಬ ಹುರುಳಿರುವ ಬೇರುಗಳು, ಮತ್ತು ಅರ್ಧ ಎಂಬ ಹುರುಳಿನ ಬೇರು ಮುಕ್ಯವಾದವುಗಳು.

ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡು ಎಂಬ ಹುರುಳಿನ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಓರ್/ಒರ್ ಮತ್ತು ಈರ್/ಇರ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡೆರಡು ರೂಪಗಳಿದ್ದು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದ ತೆರೆಯುಲಿಯಿರುವ ರೂಪ ತೆರೆಯುಲಿಗಳೆದುರು ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗಿಡ್ಡ ತೆರೆಯುಲಿಯಿರುವ ರೂಪ ಮುಚ್ಚುಲಿಗಳೆದುರು ಬರುತ್ತದೆ.

ಮೂರು ಎಂಬ ಹುರುಳಿನ ಬೇರಿಗೂ ಮೂರ್/ಮುರ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ರೂಪಗಳಿವೆ; ಆದರೆ, ಇವುಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೊರಪಡಿಕೆಗಳಿವೆ. ಮೂರ್ ಎಂಬುದು ಮೂರಾನೆ, ಮೂರಾಳು ಎಂಬಂತಹ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆಯುಲಿಗಳೆದುರು ಬರುವುದಾದರೂ, ಕೊನೆಯ ರಕಾರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಇದೇ ರೂಪ ಮೂಗಾವುದ, ಮೂನೆಲೆ, ಮೂಗರೆ ಎಂಬಂತಹ ಹಲವು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಲಿಗಳೆದುರೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಮುರ್ ಎಂಬುದು ಮುಚ್ಚುಲಿಗಳ ಎದುರಶ್ಚೇ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಇವುಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ರಕಾರ ಹಲವು ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಳಿಕ ಬರುವ ಮುಚ್ಚುಲಿಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಎರಡನೆಯ ಮಾರ್ಪಾಡು ನಡೆಯದಿರುವ ಪದಗಳೂ ಕೆಲವಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಏತುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

(೧) ಓರ್/ಒರ್

ಓರಂಕೆ	ಓರಡಿ	ಓರಂದ	ಓರೆಲೆ
ಒಕ್ಕೂಟ	ಒಗ್ಗಟ್ಟು	ಒತ್ತಂಡ	ಒನ್ನಾಡಿಗ
ಒಪ್ಪೊತ್ತು	ಒಬ್ಬೆರಳು	ಒರುತ್ತು	ಒರುಡಿ

(೨) ಈರ್/ಇರ್

ಈರಡಿ	ಈರೊತ್ತೆ	ಈರಲಗು	ಈರೊತ್ತರ
ಇಕ್ಕಟ್ಟು	ಇಗ್ಗಾಲಿ	ಇಜ್ಜೋಡು	ಇತ್ತಂಡ
ಇನ್ನುಡಿಗ	ಇಬ್ಬಗೆ	ಇಬ್ಬಾಯಿ	ಇಮ್ಮಡಿ
ಇರ್ರಂಡ	ಇರ್ರಲೆ	ಇರ್ರಾಯಿ	

(೩) ಮೂರ್/ಮುರ್

ಮೂಗಾವುದ	ಮೂವಟ್ಟೆ	ಮೂಗೋಣ್ಣು	ಮೂಗೊಂಕು
---------	---------	----------	---------

ಮುಕ್ಯಣ್ಣ ಮುಕ್ಯಾಲಿ ಮುನ್ಸೀರು ಮುಪ್ಪುರಿ

(೪) ಅರೆ

ಈ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅರೆವಾಶಿ ಎಂಬ ಹುರುಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ತುಸು ಎಂಬ ಹುರುಳೂ ಇದೆ; ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಅರೆನುಡಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳಿಸದ (ತುಸು ತಿಳಿಸದ) ಮಾತು ಎಂಬ ಹುರುಳು, ಅರೆಗಂಟು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ (ತುಸು ಕಟ್ಟಿದ) ಗಂಟು ಎಂಬ ಹುರುಳು, ಮತ್ತು ಅರೆಗಲಸ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮುಗಿಸದೆ ಉಳಿಸಿರುವ (ತುಸು ಮಾಡಿದ) ಕೆಲಸ ಎಂಬ ಹುರುಳು ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ, ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎತ್ತುಗೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದು ಅರೆವಾಶಿ ಎಂಬ ಹುರುಳನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತದೆ:

ಅರೆಕಾಲು	ಅರೆಗೋಳ	ಅರೆದಿಂಗಳು	ಅರೆಮರುಳು
ಅರೆಗಳೆಗೆ	ಅರೆಪಾಲು	ಅರೆಮುಸುಕು	ಅರೆಹಣ್ಣು
ಅರೆಹುಚ್ಚ	ಅರೆಹೂತ್ತು	ಅರೆಗಣ್ಣು	ಅರೆಹೂತ್ತು

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದಂತಹ ಪರಿಚೇಬೇರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹಲವಾರು ಹೆಸರುಪರಿಚೆಯ ಪದಗಳನ್ನೂ ಹೆಸರುಪದಗಳ ಮೊದಲು ಇರಿಸಿ ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಳಕೆಯಾಗಬಲ್ಲ ಹೆಸರುಪರಿಚೆಯ ಪದಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಎತ್ತುಗೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

ದಟ್ಟನೊಳು	ದಪ್ಪಕ್ಕಿ	ತೋರಗೊಂಬು	ಬೆಲ್ಲೆಗಣ್ಣು
ನಳಿದೋಳು	ನಸುನಗೆ	ನೇಬುಸುದ್ದಿ	ಹಾಳುಹರಟ್
ಹಸಿಹಿಟ್ಟು	ಹಳೆಬಟ್ಟೆ	ಸೊಟ್ಟಬಾಯಿ	ಸಿಹಿತಿಂಡಿ
ಹುಳಿದೋಸೆ	ಕೂಬೆಗಡ್ಡೆ	ಓರೆಮೂಗು	ದೊಡ್ಡಮನೆ

(೫) ಎಸಕಪರಿಚೆಗಳ ಬಳಕೆ:

ಎಸಕಪರಿಚೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಹಲವು ಬೇರುಗಳನ್ನು ಹೆಸರುಪದಗಳ ಮೊದಲು ಬಳಸಿ ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ, ಹೆಸರುಪರಿಚೆಗಳ ಹಾಗೆ ಇವು ಹೆಸರುಪದಗಳು ಗುರುತಿಸುವ ಪಾಂಗಿನ

ಪರಿಚೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಎಸಕದ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಹೆಸರುಪದ ತಿಳಿಸುವ ಪಾಂಗಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎತ್ತುಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು:

ಮುಂಗಡ	ಮುಂದಾಗಿ ಕೊಡುವ ಕಡ
ಮುಂಗಾರು	ಮೊದಲಿಗೆ ಬರುವ ಕಾರು (ಮಳೆ)
ಮುಂಗಾಲು	ಮುಂದುಗಡೆ ಇರುವ ಕಾಲು
ನಡುತೂತು	ಗಾಲಿಯ ನಡುವೆ ಇರುವ ತೂತು
ಒಳಶೋಟ	ಕೋಟೆಯ ಒಳಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಟೆ
ಝಿಮ್ಮಿಳ	ಹಿಂದುಗಡೆ ಇರುವ ಮೇಳ

ಕಡೆನೋಟ, ಹೊರಸುತ್ತ, ಮುನ್ಸೂಚನೆ, ಮೇಲಾಟ, ಕಿಲಿರಿಮೆ ಎಂಬಂತಹ ಕೆಲವು ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚೆಯನ್ನು ಹೆಸರುಪದದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಎಸಕವನ್ನು ಆ ಹೆಸರುಪದವೇ (ನೋಟ, ಸುತ್ತ, ಕಾಪು, ಅರಿಮೆ) ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಎಸಕಪರಿಚೆಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಹುರುಳಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ; ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಪದ ತಿಳಿಸುವ ಪಾಂಗಿನ ಹರವನ್ನು ಅವು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಆ ಪಾಂಗಿನ ಒಡೆತವನ್ನು ಬಳಸಿ ಅದರ ಒಂದು ಪಾಲನ್ನಷ್ಟೇ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಒಳಬಾರಿಲು ಎಂಬುದು ಒಳಗಡೆ ಇರುವ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ (ಎಂದರೆ, ಬಾಗಿಲು ಎಂಬ ಪದದ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ); ಆದರೆ, ಒಳದವಡೆ ಎಂಬುದು ದವಡೆಯ ಒಳಬಾಗವನ್ನು (ಎಂದರೆ, ಅದರ ಒಂದು ಪಾಲನ್ನು) ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಜೋಡುಪದಗಳಿಗೆ ಈ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಹುರುಳುಗಳೂ ಸಿಗಬಲ್ಲವು; ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಮುಂಗಾಲು ಎಂಬುದು, ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿರುವ ಉಸುರಿಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮುಂದುಗಡೆ ಇರುವ ಎರಡು ಕಾಲುಗಳನ್ನು (ಎಂದರೆ, ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯದನ್ನು) ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಎರಡು ಕಾಲಿರುವ ಉಸುರಿಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಾಲಿನ ಮುಂಬಾಗವನ್ನು (ಎಂದರೆ, ಕಾಲಿನ ಒಂದು ಪಾಲನ್ನು) ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವವರು ಎಸಕಪರಿಚೆಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಈ ಎರಡುಬಗೆಯ ಹುರುಳುಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅವು ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಬರಬಲ್ಲವು.

ಹೆಸರುಪದಗಳ ಮೊದಲು ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬಲ್ಲ ಕೆಲವು ಎಸಕಪರಿಚೆಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ:

(೧) ಬಳ

ಇದಕ್ಕೆ ಮುಕ್ಯವಾಗಿ ಬಳಗಿನ (ಬಳತಿರುಳು, ಬಳತೋಟಿ, ಬಳಕೋಟೆ, ಬಳಜಿಗಳ) ಮತ್ತು ಅಡಗಿಸಿದ (ಬಳಸಂಚು, ಬಳಸಾಲ, ಬಳಮಾತು) ಎಂಬ ಎರಡು ಹುರುಳುಗಳಿವೆ.

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಬಳಠಾದಿ, ಬಳಬಳಗ ಎಂಬಂತಹ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಪಾಂಗಿನ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಬಳಗಿವಿ, ಬಳನಾಡು, ಬಳಗುಡಿ ಎಂಬಂತಹ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಗಿನ ಒಡೆತವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

(೨) ಕಡೆ

ಇದಕ್ಕೆ ತುದಿಯ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ಎಂಬ ಎರಡು ಹುರುಳುಗಳಿವೆ; ಈ ಹುರುಳುಗಳ ಮೂಲಕ ಇದು ಹೆಸರುಪದಗಳು ತಿಳಿಸುವ ಪಾಂಗಿನ ಒಡೆತವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಅದರ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬಹುದು.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಕಡೆಗಣ್ಣು ಎಂಬುದು ಕಣ್ಣಿನ ತುದಿಯನ್ನು, ಕಡೆವಗಲು ಎಂಬುದು ಹಗಲಿನ ಕೊನೆಯನ್ನು (ಎಂದರೆ ಸಂಜೆ ಎಂಬುದನ್ನು), ಕಡೆಮುಗಿಲು ಎಂಬುದು ಮುಗಿಲಿನ ಕೊನೆಯನ್ನು (ಎಂದರೆ ಬಾನಂಚು ಎಂಬುದನ್ನು), ಮತ್ತು ಕಡೆಹಳ್ಳಿ ಎಂಬುದು ಹಳ್ಳಿಯ ಹೊರಬಾಗವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಪಾಂಗಿನ ಒಡೆತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಬಳಕೆಗಳು. (ಆದರೆ, ಕಡೆಹಳ್ಳಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾಡಿನ ಕೊನೆಯ (ಗಡಿಬಾಗದ) ಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಒಡೆತದ ಹುರುಳೂ ಸಿಗಬಲ್ಲದು).

ಹೆಸರುಪದ ತಿಳಿಸುವ ಪಾಂಗಿನ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಈ ಪರಿಚೆಪದವನ್ನು ಬಳಸಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಕಡೆಗೂಸು ಎಂಬುದು ಕೊನೆಯ ಮಗುವನ್ನು, ಕಡೆನುಡಿ ಎಂಬುದು ಕೊನೆಯ ಮಾತನ್ನು, ಕಡೆಠುಟ್ಟು

ಎಂಬುದು ಕೊನೆಯ ಹುಟ್ಟನ್ನು, ಮತ್ತು ಕಡೆಡೆಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಕಡೆಯ (ಎಂದರೆ ಹಿಂಬದಿಯ) ಹಲ್ಲನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

(೩) ಕುಡಿ

ಇದಕ್ಕೆ ತುದಿ ಚೂಪಾಗಿರುವ ಇಲ್ಲವೇ ಮೊನಚಾಗಿರುವ ಎಂಬ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವ ಹುರುಳು ಸಿಗಬಲ್ಲದು, ಇಲ್ಲವೇ ಪಾಂಗಿನ ತುದಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅದರ ಒಡೆತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಹುರುಳೂ ಸಿಗಬಲ್ಲದು.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಕುಡಿಮಿಲಿಶ್ ಎಂಬುದು ತುದಿ ಚೂಪಾಗಿರುವ ಮೀಸೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ; ಕುಡಿಮಿಂಚು ಎಂಬುದು ಚೂಪಾಗಿರುವ ಮಿಂಚನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ (ಮಿಂಚಿನ ತುದಿಯನ್ನಲ್ಲ); ಮತ್ತು ಕುಡಿಬಿಡಿರು ಎಂಬುದು ಚೂಪಾಗಿರುವ ಬಿದಿರನ್ನು (ಎಂದರೆ ಕಣಿಲೆಯನ್ನು) ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಪಾಂಗಿನ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವ ಬಳಕೆಗಳು.

ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಕುಡಿನಾಲಿಗ್ ಎಂಬುದು ನಾಲಿಗೆಯ ತುದಿಯನ್ನು (ಚೂಪಾಗಿರುವ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನಲ್ಲ), ಕುಡಿಬಾಲ ಎಂಬುದು ಬಾಲದ ತುದಿಯನ್ನು, ಮತ್ತು ಕುಡಿಬೆರಳು ಎಂಬುದು ಬೆರಳಿನ ತುದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ; ಇವೆಲ್ಲ ಪಾಂಗಿನ ಒಡೆತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಬಳಕೆಗಳು.

(೪) ಕೆಳ (ಕೆಳ-ಕೆಳ)

ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಳಗಿನ ಇಲ್ಲವೇ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದ್ದು, ಇದರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲೂ ಪಾಂಗಿನ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಒಡೆತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಹುರುಳುಗಳನ್ನು ಕಾಣಲು ಬರುತ್ತದೆ.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಕೆಳದುಟಿ ಎಂಬುದು ಕೆಳಗಿನ ತುಟಿಯನ್ನು (ತುಟಿಯ ಕೆಳಬಾಗವನ್ನಲ್ಲ), ಕೆಳಬೆಳಕು ಎಂಬುದು ಕೆಳಗಿರುವ (ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಬರುವ) ಬೆಳಕನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಳಕಾಳು ಎಂಬುದು ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಆಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಪಾಂಗಿನ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಕೆಳಹೊಟ್ಟೆ ಎಂಬುದು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಬಾಗವನ್ನು, ಕೆಳಮಯ್ ಎಂಬುದು ಮಯ್ಯೆ ಕೆಳಬಾಗವನ್ನು, ಮತ್ತು ಕೆಳದಿಳಿಗ್ ಎಂಬುದು ತಾಳಿಗಿಯ (ಬಾಯಿಯ ಅಂಗುಳದ) ಕೆಳಬಾಗ(ಹಿಂಬಾಗ)ವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಪಾಂಗಿನ ಒಡೆತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಬಳಕೆಗಳು.

ಕೆಳ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಿಳ್ ಮತ್ತು ಕೀಳ್ ಎಂಬ ಬೇರೆ ಎರಡು ರೂಪಗಳಿದ್ದು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಳ್ ಎಂಬುದು ಮುಚ್ಚುಲಿಗಳ ಮೊದಲು (ಕಿಳ್ವೊಡೆ, ಕಿಳ್ವೊಳೆಗ್) ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಕೀಳ್ ಎಂಬುದು ತೆರೆಯುಲಿಗಳ ಮೊದಲು (ಕೀಳರಿವೆ, ಕೀಳಾಳು) ಬರುತ್ತದೆ. ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವವರು ಕೀಳ್ ಎಂಬುದನ್ನು ತೆರೆಯುಲಿಗಳ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಕೆಳ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಚ್ಚುಲಿಗಳ ಮೊದಲು ಬಳಸಬಹುದು.

(೫) ಕೊನೆ

ಇದಕ್ಕೂ ಕೊನೆಯ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದ್ದು, ಕೊನೆಬರಹ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಇದು ಪಾಂಗಿನ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಕೊನೆಗಣ್ಣು (ಕಣ್ಣಿನ ಕೊನೆ) ಮತ್ತು ಕೊನೆವುಗುರು (ಉಗುರಿನ ತುದಿ) ಎಂಬವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಗಿನ ಒಡೆತವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.

(೬) ತುದಿ

ಇದಕ್ಕೂ ಕೊನೆಯ ಇಲ್ಲವೇ ತುದಿಯ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದ್ದು, ತುದಿನಡಿಗ (ಕಾಲಿನ ತುದಿಯಿಂದ ನಡೆಸುವ ನಡಿಗ) ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತುದಿಬೆರಳು (ಬೆರಳಿನ ತುದಿ), ಮತ್ತು ತುದಿಗಾಲು (ಕಾಲಿನ ತುದಿ) ಎಂಬವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಗಿನ ಒಡೆತವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.

(೭) ನಡು/ನಟ್

ಇದಕ್ಕೆ ನಡುವಿನ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದ್ದು, ಇದರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲೂ ಪಾಂಗಿನ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಒಡೆತವನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಎಂಬ ಎರಡು ಹುರುಳುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು:

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ನಡುಗಂಬ ಎಂಬುದು ನಡುವಿರುವ ಕಂಬವನ್ನು, ನಡುತೂಲು ಎಂಬುದು ನಡುವಿರುವ ತೂಲನ್ನು, ಮತ್ತು ನಡುಹಲ್ಲು ಎಂಬುದು ನಡುವಿರುವ ಹಲ್ಲನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ; ಈ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ನಡು ಎಂಬುದು ಹೆಸರುಪದದ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ನಡುಬೀದಿ ಎಂಬುದು ಬೀದಿಯ ನಡುವಿರುವ ಜಾಗವನ್ನು, ನಡುಹಗಲು ಎಂಬುದು ಹಗಲಿನ ನಡುವಿರುವ ಬಾಗವನ್ನು, ಮತ್ತು ನಡುಗಡಲು ಎಂಬುದು

ಕಡಲಿನ ನಡುವಿರುವ ಜಾಗವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಈ ಜೋಡುಪದಗಳಲ್ಲಿ ನಡು ಎಂಬುದು ಹೆಸರುಪದದ ಒಡತವನ್ನು (ಅದರ ಒಂದು ಪಾಲನ್ನು) ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಪರಿಚೇದಿಗಿರುವ ಎರಡು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ನಟ್ತ್ ಎಂಬುದು ತೆರೆಯುಲಿಗಳ ಮೊದಲು ಬರುತ್ತದೆ (ನಟ್ತ್‌ಲುಬು, ನಟ್ತ್‌ಲಿ), ಮತ್ತು ನಡು ಎಂಬುದು ಮುಚ್ಚುಲಿಗಳ ಮೊದಲು ಬರುತ್ತದೆ (ನಡುಬೆರಳು).

(೮) ಮುನ್

ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದ್ದು, ಇದರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಂಗಿನ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು, ಮತ್ತು ಅದರ ಒಡತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಎಂಬ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಬಳಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಎತ್ತುಗೆಗಾಗಿ, ಮುಂಬೇಡಿಕ್ ಎಂಬುದು ಮುಂದಾಗಿ ಇರಿಸುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು, ಮುಂಗಾರು ಎಂಬುದು ಮುಂದಾಗಿ ಬರುವ ಮಳೆಯನ್ನು, ಮತ್ತು ಮುಂದಾಳು ಎಂಬುದು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಆಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮುನ್ ಎಂಬುದು ಹೆಸರುಪದದ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಮುಂಗಯ್ ಎಂಬುದು ಕಯ್ಯ ಮುಂಬಾಗವನ್ನು, ಮುಂಬಗಲು ಎಂಬುದು ಹಗಲಿನ ಮುಂಬಾಗವನ್ನು, ಮತ್ತು ಮುಂಗೂರಳು ಎಂಬುದು ಕೂರಳಿನ ಮುಂಬಾಗವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುನ್ ಎಂಬುದು ಹೆಸರುಪದದ ಒಡತವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎಂಬ ಹೊತ್ತಿನ ಹುರುಳು ಮತ್ತು ಎದುರು ಎಂಬ ಇಂಬಿನ ಹುರುಳು - ಇವೆರಡೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಾಳತದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು; ಮುಂಬೇಡಿಕ್ ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರು ಎಂಬವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತಿನ ಹುರುಳು ಮುಕ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಮುಂಗಯ್ ಮತ್ತು ಮುಂಗೂರಳು ಎಂಬವುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಬಿನ ಹುರುಳು ಮುಕ್ಯವಾಗಿದೆ; ಮುಂದಾಳು ಮತ್ತು ಮುಂಬಗಲು ಎಂಬವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವೆರಡೂ ಮುಕ್ಯವೆಂದು ಅನಿಸಬಹುದು.

(೯) ಮೇಲ್

ಇದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನ (ಮೇಲುಡೆ ಮೇಲಿನ ಉಡುಪು, ಮೇಲ್ಬಟ್ಟಿ ಮೇಲಿನ ತುಟಿ), ಹೆಚ್ಚಿನ (ಮೇಲಾಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುಟ್ಟುವಳಿ), ಒಳ್ಳೆಯ ಇಲ್ಲವೇ ಮೇಲೆಯ (ಮೇಲ್ಬುಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು, ಮೇಲ್ಬುಡುಗ ಮೇಲೆಯ ಒಡವೆ) ಎಂಬ ಹುರುಳುಗಳಿವೆ.

ಬೇರೆ ಎಸಕಪಂಚಿಗಳ ಹಾಗೆ ಇದಕ್ಕೂ ಪಾಂಗಿನ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು (ಮೇಲಂಗಿ ಮೇಲೆ ತೊಡುವ ಅಂಗಿ, ಮೇಲ್ಬಟ್ಟು ಮೇಲೆ ತೊಡುವ ಕೆರ್ಟು) ಮತ್ತು ಪಾಂಗಿನ ಒಡೆತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು (ಮೇಲಡಿ ಅಡಿಯ ಮೇಲ್ಬಾಗ, ಮೇಲ್ಬಿಡುಳು ಮಿದುಳಿನ ಮೇಲ್ಬಾಗ) ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಬಳಕೆಗಳಿವೆ.

(೧೦) ಹಿನ್

ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದ್ದು, ಪಾಂಗಿನ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ (ಹಿಂಬರಹ ಹಿಂದಿನ ಬರಹ, ಹಿಮ್ಮೇಳ ಹಿಂದುಗಡೆ ಇರುವ ಮೇಳ) ಮತ್ತು ಪಾಂಗಿನ ಒಡೆತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ (ಹಿಮ್ಮಡಿ ಅಡಿಯ ಹಿಂಬಾಗ, ಹಿಂಗತ್ತಲೆ ಕತ್ತಲೆಯ ಹಿಂಬಾಗ, ಎಂದರೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ) ಎರಡು ಬಗೆಯ ಬಳಕೆಗಳಿವೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಮುನ್ ಎಂಬುದರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಇದರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲೂ ಹೊತ್ತು (ಆಮೇಲಿನ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ) ಮತ್ತು ಇಂಬು (ಹಿಂದುಗಡೆ ಇರುವ) ಎಂಬ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಹುರುಳುಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಾಳತದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಇದರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಕಾರ ಅದರ ಮುಂದಿರುವ ಉಲಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆ ಯಾಗುವಂತೆ ಹಲವು ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ (ಹಿಂಗಟ್ಟು, ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಹಿಮ್ಮಡಿ, ಹಿಂಬಾಲ).

(೧೧) ಹೆಡ

ಇದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಎಂಬ ಹುರುಳೇ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಇದನ್ನೂ ಪಾಂಗಿನ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು (ಹೆಡಗುಡಿ ಹಿಂದಿನ ಕಡೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ) ಮತ್ತು ಪಾಂಗಿನ ಒಡೆತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು (ಹೆಡತಲೆ ತಲೆಯ ಹಿಂಬಾಗ) ಎಂಬ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಹುರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

(೧೨) ಹೊರ

ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನ ಎಂಬ ಹುರುಳಿದ್ದು, ಇದನ್ನೂ ಪಾಂಗಿನ ಹರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು (ಹೊರಬಾಗಿಲು ಹೊರಗಿನ ಬಾಗಿಲು ಇಲ್ಲವೇ ಬಾಗಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನದು, ಹೊರಮನೆ ಹೊರಗಿನ ಮನೆ) ಮತ್ತು ಪಾಂಗಿನ ಒಡೆತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು (ಹೊರಮಯ್ ಮಯ್ಯ ಹೊರಬಾಗ, ಹೊರದವಡೆ ದವಡೆಯ ಹೊರಬಾಗ) ಎಂಬ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಹುರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತಿರುಳು

(೧) ಹೆಸರುಪದಗಳ ಮೊದಲು ಬೇರೆ ಹೆಸರುಪದಗಳನ್ನು, ಎಸಕಪದಗಳನ್ನು, ಇಲ್ಲವೇ ಪರಿಚಿಪದಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿ ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಬರುತ್ತದೆ. (೨) ಎರಡು ಹೆಸರುಪದಗಳು ಒಟ್ಟುಸೇರಿರುವ ಜೋಡುಪದಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಪತ್ತುಗೆಯ ಅ ಒಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲಂತಹ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ; ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ಹೋಲಿಕೆಯ ಸಂಬಂಧವೂ ಇರಬಲ್ಲದು.

(೩) ಹೆಸರುಪದದ ಮೊದಲು ಬರುವ ಎಸಕಪದಗಳು ಬಳಕೆಯ ಎಸಕವನ್ನಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಒಮ್ಮೆ ನಡೆದ ಎಸಕವನ್ನಾಗಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿರಬಲ್ಲವು.

(೪) ಹೆಸರುಪದದ ಮೊದಲು ಬರುವ ಪರಿಚಿಪದಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಆ ಹೆಸರುಪದ ಗುರುತಿಸುವ ಪಾಂಗಿನ ಪರಿಚಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲವು, ಇಲ್ಲವೇ ಅದು ನಡೆಸುವ ಎಸಕದ ಪರಿಚಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲವು.